

ZÁPODOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

**Specifika účetnictví a financování vybrané
neziskové organizace**

Srovnání obecně prospěšné společnosti a příspěvkové organizace

Klára Matesová

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta ekonomická
Akademický rok: 2013/2014

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE (PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: Klára MATESOVÁ
Osobní číslo: K12B0035K
Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: Podniková ekonomika a management
Název tématu: Specifika účetnictví a financování vybrané neziskové organizace
Zadávací katedra: Katedra financí a účetnictví

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

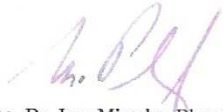
1. Popište význam a specifika veřejného sektoru.
2. Charakterizujte hlavní znaky obecně prospěšných společností a příspěvkových organizací.
3. Analyzujte účetní a daňová specifika týkající se o.p.s. a p.o.
4. Zaměřte se na rozdíl ve financování o.p.s. a p.o.
5. Analyzujte způsoby financování v konkrétních společnostech a porovnejte je.

Rozsah grafických prací: **neuveden**
Rozsah pracovní zprávy: **40 - 60 stran**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**
Seznam odborné literatury:

- **BOUKAL, Petr.** *Nestátní neziskové organizace (teorie a praxe)*. Praha: VŠE v Praze - Oeconomica, 2010. ISBN 978-80-2451-650-9
- **HYÁNEK, Vladimír; PROUZOVÁ, Zuzana; ŠKARABELOVÁ, Simona.** *Neziskové organizace ve veřejných službách*. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2008. ISBN 978-80-210-4423-4
- **PELC, Vladimír.** *Daňové podmínky působení neziskových subjektů*. Praha: C.H.Beck, 2010. ISBN 978-80-7400-190-1
- **ÚZ č. 944 Účetnictví nevýdělečných organizací**. Ostrava: Sagit, 2013. ISBN 978-80-7208-969-7

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Jitka Singerová**
Katedra financí a účetnictví

Datum zadání bakalářské práce: **25. října 2013**
Termín odevzdání bakalářské práce: **25. dubna 2014**

Doc. Dr. Ing. Miroslav Plevný
děkan

Prof. Ing. Lilia Dvořáková, CSc.
vedoucí katedry

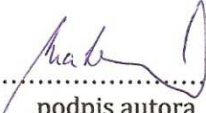
V Plzni dne 25. října 2013

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma
**„Specifika účetnictví a financování vybrané neziskové organizace
Srovnání obecně prospěšné společnosti a příspěvkové organizace“**

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucí bakalářské práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

Plzeň dne: 11.4.2014

.....
podpis autora

Poděkování:

Za velmi přínosnou spolupráci a vedení při mé práci bych chtěla poděkovat především mojí vedoucí práce ing. Jitce Singerové a dále kolegům v práci za podnětné připomínky.

Obsah

ÚVOD	7
Metodický postup.....	8
1. Podstata veřejného sektoru	9
1.1 Historie.....	10
1.2 Produkce veřejně poskytovaných statků.....	11
2. Neziskové organizace	13
2.1 Vymezení pojmu.....	13
2.2 Nestátní neziskové organizace (NNO)	13
2.2.1 Právní úprava.....	13
2.2.2 Funkce NNO	15
2.2.3 Zastoupení NNO v ČR.....	16
2.2.4 Obecně prospěšná společnost.....	17
2.3 Státní neziskové organizace	19
2.3.1 Vymezení pojmu a právní úprava.....	19
2.3.2 Zastoupení PO v ČR.....	20
2.3.3 Příspěvková organizace zřízená územním samosprávným celkem (POÚSC)	20
3. Specifika účetnictví neziskových organizací.....	22
3.1 Účetnictví nestátních neziskových organizací.....	22
3.1.1 Účetnictví obecně prospěšné společnosti.....	23
3.1.2 Daňová specifika o.p.s.	30
3.2 Účetnictví státních neziskových organizací.....	31
3.2.1 Účetnictví příspěvkové organizace.....	31
3.2.2 Daňová specifika PO.....	37
4. Financování neziskových organizací.....	38
4.1 Financování NNO – o.p.s.	38
4.1.1 Samofinancování a fundraising.....	39
4.1.2 Individuální dárcovství.....	40
4.1.3 Firemní dárcovství.....	40
4.1.4 Sponzoring.....	40
4.1.5 Hazardní hry	40
4.2 Financování PO	41
4.2.1 Úhrada od občana	41
4.2.2 Transfery	41
4.2.3 Fondy.....	42

5.	Vybrané neziskové subjekty	43
5.1	Představení organizace Domov Ráček o.p.s.	43
5.1.1	Pravidelné akce organizace Domov Ráček o.p.s.	45
5.1.2	Stálí sponzoři.....	45
5.1.3	Financování a vybrané případy účtování organizace Domov Ráček o.p.s.	46
5.2	Představení organizace Domov seniorů Nové Strašecí, poskytovatel sociálních služeb	50
5.2.1	Pravidelné akce Domova seniorů Nové Strašecí	52
5.2.2	Stálí sponzoři.....	53
5.2.3	Financování a vybrané případy účtování organizace Domov seniorů Nové Strašecí, poskytovatel sociálních služeb	54
5.3	Srovnání metod financování konkrétní obecně prospěšné společnosti a příspěvkové organizace	59
6.	Návrh na konkrétní opatření	60
7.	Závěr	63
	Seznam tabulek:.....	64
	Seznam zkratk:.....	65
	Seznam zdrojů:.....	66
	Seznam příloh:.....	70

ÚVOD

Neziskový sektor naší společnosti provází od dávných dob, je velmi důležitou součástí naší společnosti a má nezanedbatelný význam. Již v samotném názvu - „neziskový“ je jasně zřetelný podstatný rozdíl mezi klasickými společnostmi založenými za účelem podnikání, které mají svůj cíl jasně určený. Tím cílem je zisk a udržování, případně zvětšování hodnoty celého podniku. V neziskovém sektoru a konkrétně v neziskových organizacích nejde v první řadě o tvorbu zisku. Tento fakt předurčuje jistá specifika v zajišťování chodu organizací. Jde především o financování těchto organizací a jisté odlišnosti v účtování. Právě na tyto odlišnosti se tato práce bude zaměřovat.

Tato práce se zaměří na srovnání (teoretické i praktické) dvou typů neziskových organizací. Jde o státní a nestátní neziskovou organizaci. U obou je tedy základním specifickým znakem neziskovost, ale z hlediska financování se u zmíněných typů vyskytují rozdíly, protože státní neziskovou organizaci zakládá stát, případně samosprávný územní celek a tato organizace je tedy financována ze státního rozpočtu. Rozdílně je na tom nestátní nezisková organizace, která prostředky ke svému financování musí převážně získávat sama, popřípadě žádá o dotace z jistých dotačních programů nebo využívá jiné metody. Také v účetnictví se obě vybrané neziskové organizace budou lišit.

V teoretické i praktické části práce srovná především specifika účetnictví a financování. Volba neziskových organizací sledovala záměr, aby se organizace svojí činností a zaměřením co nejvíce podobaly, ale právě pro zmíněný rozdíl z pohledu zakladatele a vlastníka jsou zároveň odlišné. To vše samozřejmě z toho důvodu, aby údaje byly co nejlépe srovnatelné a byly na nich dobře patrné rozdíly.

Jako zástupce státní neziskové organizace byl zvolen Domov seniorů Nové Strašecí, poskytovatel sociálních služeb. Jde o příspěvkovou organizaci zřízenou na základě Zřizovací listiny usnesením zastupitelstva Středočeského kraje. Posláním této společnosti je zajistit občanům, kteří nemohou pobývat v domácím prostředí kvalitní a běžný způsob života s ohledem na jejich individuální potřeby. Jde tedy o organizaci poskytující sociální služby občanům financovanou ze státního rozpočtu, konkrétně z rozpočtu Středočeského kraje.

Druhou volbou je nestátní nezisková organizace, která vystupuje pod názvem Domov Ráček o.p.s. I tato organizace poskytuje sociální služby. Stará se o tělesně i mentálně postiženou mládež a dospělé. Zajišťuje denní stacionář, práci v sociální terapeutické dílně a bydlení v chráněném bytě s odlehčovací službou.

Rozsahem činností jsou tedy tyto dvě organizace srovnatelné a svojí funkcí, kterou zastávají ve společnosti také. Z hlediska financování a účetnictví budou patrné rozdíly. Ty budou v této práci postupně rozkryty.

Cílem práce je analýza financování obou organizací a komparace účetních metod používaných u konkrétních organizací.

Metodický postup

V první části práce bude objasněna podstata vzniku veřejného sektoru. Tento sektor ve společnosti funguje z určitých ekonomických, sociálních i politických příčin. V současné době hraje v naší tržní ekonomice nezastupitelnou roli, a přestože je zajišťování jeho spolehlivého běhu velmi náročné, je ve společnosti, tak jak ji u nás máme nastavenou, nepostradatelný a stále se vyvíjí. V první části práce bude stručně objasněn důvod, proč je veřejný sektor důležitý pro naši společnost.

Práce logicky naváže charakteristikou neziskových organizací. Tyto organizace zajišťují zabezpečování služeb, které veřejný sektor slibuje poskytovat. Je tedy na místě objasnit, co je hlavní podstatou neziskových organizací a čím se vlastně odlišují od klasických společností.

Jádrem práce se stane analyzování způsobů financování, konkrétní využívané druhy financování a komparace specifických metod účetnictví.

V závěru práce bude prezentován přínos této práce pro praxi, doporučení, které z práce vyplyne a osobní názor na výsledky srovnání z hlediska financování organizací. Ze srovnání by neměl vzejít výsledek typu, která organizace má větší kapitál nebo výsledek hospodaření, protože tyto výsledky nejsou v případě neziskových organizací ty, které by měly být směrodatné, ale která z obou organizací má složitější podmínky z hlediska legislativy, financování a celkově se zajišťováním svého chodu.

Poslední část práce stručně zmíní aktuálnost daného tématu a zamyšlení nad výsledkem analýzy.

1. Podstata veřejného sektoru

V tržní ekonomice má veřejný sektor svoji nezastupitelnou roli. Nutnost jeho existence je dána převážně z příčin ekonomické povahy. Jde především o projevy tržního selhání, které musí vyrovnávat.

Mezi tyto příčiny můžeme zařadit tato tržní selhání:

- nedokonalá konkurence;
- vznik monopolu;
- existence tzv. veřejných statků;
- vznik externalit;
- nutnost brát zřetel na kvalitu lidského potenciálu;
- nedostatek nebo asymetrie informací;
- potřeba zmírnit nerovnosti mezi subjekty na trhu;
- nedostatečné využívání zdrojů a lidského potenciálu.

Z tohoto výčtu jsou jasně dány funkce veřejného sektoru. Jsou jimi z ekonomického hlediska zajišťování veřejných statků, ze sociálního hlediska prospěšnost výsledků činnosti veřejného sektoru (např. sociální péče, školství, zdravotní péče,...) a dále je zde politické hledisko.

Na tomto místě nebudou podrobně vysvětlovány všechny příčiny vzniku neziskového sektoru. V práci bude jen stručně zmíněno, co ke vzniku vede, ale podrobnější rozbor příčin si tato práce neklade za cíl.

Mělo by být zmíněno, že některé služby občanům je téměř nemožné nabízet pouze na principu tržně fungujících společností. Sociálně slabší občané by si je z finančního hlediska nemohli dovolit a velmi silně by byla snižována celková úroveň kvality života těchto občanů. To samé se týká vzdělání, zdravotnictví, ale i kultury. Je samozřejmé, že i v těchto sférách jsou nabízeny služby na tržním principu nabídky a poptávky, avšak z těchto volí jen finančně zajištění spoluobčané. Ostatní mohou být odkázáni na neziskový charakter organizací, na které se chceme v této práci zaměřit.

Škála a rozsah veřejných služeb je také do jisté míry předurčen historickým a kulturním vývojem dané země a do značné míry také typem sociálního státu. Právě typ sociálního státu velmi ovlivňuje jaká je kvalita i kvantita služeb nabízených neziskovým sektorem v dané zemi.

1.1 Historie

Pokud má být zmíněn typ sociálního státu v České republice, necháme stručně promluvit historii, která dokazuje, že sociální cítění je u nás silně zakotveno a dle mého názoru se neziskový sektor zdárně vyvíjí.

Neziskovost v historii ponejvíce souvisela s církví, konkrétně s kláštery, při kterých byly zřizovány tzv. špitály (nebo také hospitály z lat. *hospitale*). Původně byly zřizovány pro nemocné, chudé nebo přestárlé lidi. Zřizování těchto špitálů je možné datovat zhruba od 12. století. U nás je tato sociálně zaměřená činnost spjata se jménem svaté Anežky České, svatou Ludmilou či např. svatou Zdislavou.

Jako příklad může být uveden řeholní řád Křižovníci s červenou hvězdou, který se vyvinul z laického špitálního bratrstva založeného roku 1233 právě sv. Anežkou. Takových špitálů bylo u nás zakládáno poměrně velké množství.

Od 18. století se do činnosti zahrnující veřejné služby začínají zapojovat i mimocírkevní organizace, protože v důsledku josefínských reforem nabývá stát stále více na významu. Prospěšná činnost se začíná rozšiřovat i mimo sféru sociální a zdravotní a vznikají především různé legie, tovaryštva, bratrstva a cechy. Rakouský stát sice postupně omezoval činnost církví, ale na druhou stranu podporoval všechny možné jiné spolkové činnosti a umožnil rozvoj osvětových, vědeckých a kulturních spolků.

V letech 1951-1990 se vývoj značně pozastavil. Společenskými organizacemi se dle zákona staly Jednotné svazy zemědělců, Československý svaz mládeže, Svaz československo-sovětského přátelství a mnohá další. Ostatní spolky byly posuzovány ministerstvem vnitra, zda nenarušují linii komunistické strany a pokud bylo uznáno, že ano, byly jednoduše zrušeny.

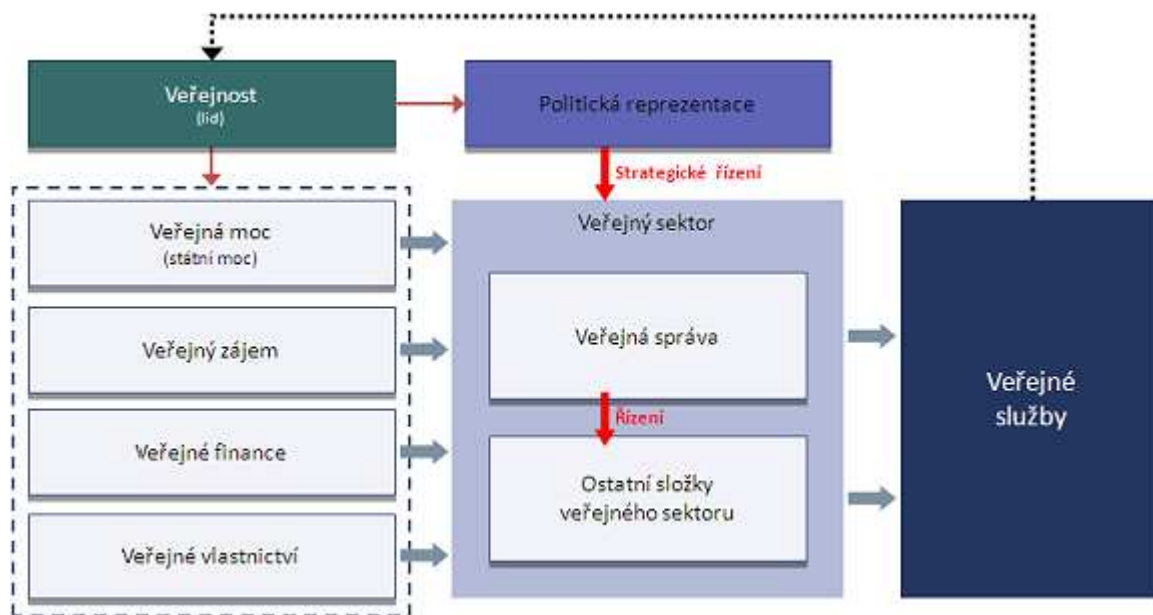
Po roce 1990 byla občanům zákonem dána volná možnost sdružování. Liberální politika státu vedla k prudkému rozvoji nestátního neziskového sektoru. Do země také začali vstupovat zahraniční dárci. Postupně v letech 1993-1996 se stát k nestátním neziskovým organizacím začíná chovat stále více skepticky a rezervovaně. Přesto zůstává neziskový sektor stále stejně stabilní. Od roku 1997 se neziskovému sektoru pomalu začíná od státu dostávat pozitivnějšího přístupu. Byla obnovena Rada vlády pro nestátní neziskové organizace a také byly rozděleny první finanční prostředky z Nadačního investičního fondu.

Vstupem do EU bylo neziskovým organizacím umožněno navazovat nová přínosná partnerství a především využívat fondy EU. [1]

1.2 Produkce veřejně poskytovaných statků

V každé společnosti je vládou zajišťováno rozličné spektrum veřejných služeb. Existence veřejných statků si vynucuje veřejnou volbu. To, jaké statky a služby budou poskytovány a zajišťovány, rozhoduje na základě veřejné volby občan. Děje se tak tedy v podstatě na základě politického rozhodnutí. Voliči svými hlasy volí politickou stranu, která se snaží prosadit garantování poskytování konkrétního spektra veřejných služeb a volič má právo vyjádřit, který politický program si sám za sebe zvolí. Jde o nepřímou zastupitelskou demokracii, kde volba probíhá prostřednictvím volených zástupců (rozhodovatelů) ve volených orgánech.

Jak to vše funguje, je patrné z obrázku uvedeného níže.

Zdroj:Portál Managementmania, Veřejný sektor [13]

„Neziskový veřejný sektor (veřejný sektor, druhý sektor) je souborem subjektů, které jsou zakládány s primárním cílem dosáhnout přímého užitku. Zakladateli jsou veřejné subjekty (státní orgány, města, obce), které vkládají do zakládaných samostatných neziskových subjektů prostředky bez očekávání dosažení zisku, protože jsou zainteresovány na daném přímém užitku (tohoto užitku nelze dosáhnout ziskovým způsobem a vzhledem k jeho

rozsahu a významu je nutné založit samostatný subjekt). Majetek vložený do neziskového veřejného subjektu obvykle zůstává v držení zakládajícího veřejného subjektu. Sami zakladatelé neziskových subjektů, tj. veřejné subjekty, jsou neziskovými subjekty. Subjekty tvořící neziskový veřejný sektor se nazývají příspěvkové organizace.“ [1, s.13]

V posledních desetiletích je v České republice patrný posun od státu jako jediného garanta a poskytovatele veřejných služeb směrem k soukromému sektoru. Tento vývoj by neměl být chápán v negativním světle jako ohrožení státem poskytovaných jistot. Naopak je třeba říci, že tento vývoj je jen přirozený a žádoucí, protože směřuje k vyšší efektivitě v poskytování veřejných služeb. Odlišně by se měli vnímat pojmy *zabezpečení a poskytování*.

Zabezpečení je vnímáno v širším slova smyslu. Jde o jistou garanci, regulaci a kontrolu nad veřejnými službami a toto je zajišťováno v převážné většině stále státem a jeho institucemi, konkrétně organizačními složkami státu, krajem a obcemi.

Rozdílně od tohoto pojmu bychom měli chápat *poskytování* veřejných služeb. V tomto případě již jde o faktickou produkci veřejných služeb a těmito poskytovateli může být bez rozdílu stát i soukromý sektor. V případě soukromého sektoru je ze strany státu právě zabezpečována garance a kontrola nad veřejnými službami. Přestože tedy stát není poskytovatelem, vystupuje v roli garanta a supervizora kvality. Stát má samozřejmě zájem na tom, aby veřejná služba byla poskytována stabilně, její zajištění bylo kvalitní a dlouhodobé. Na druhou stranu chce mít možnost ovlivňovat její konkrétní podobu.

Mezi garanty řadíme jednotlivá ministerstva, kraje a obce. Poskytovatelem může být jak garant, tedy organizace státu, kraj a obec, tak i jakákoli právnická či fyzická osoba pokud bude splňovat zákonem stanovené podmínky. [3]

2. Neziskové organizace

2.1 Vymezení pojmu

Termín „nezisková organizace“ se naprosto běžně používá, avšak v právním řádu České republiky je tento pojem naprosto neznámý.

Definic neziskové organizace, které jsou také často označovány jako nevýdělečné, je mnoho, žádná však není upevněna zákonem.

Kdybychom měli neziskovou organizaci nějakým způsobem specifikovat, šlo by hlavně o tyto nejdůležitější rysy:

- **Hlavním předmětem činnosti neziskové organizace není podnikání.** Vyplývá to již ze samotného názvu „nezisková“ – tedy není prvotně založena za účelem získávání zisku. Pokud je přesto zisk tvořen, nesmí být rozdělen mezi zakladatele, členy orgánů nebo pracovníky, ale musí být použit opět jen na hlavní (tedy neziskovou) činnost organizace.
- Neziskové organizace by měly být **institucionalizované**. Znamená to, že tyto organizace mají jistou organizační skutečnost, institucionální strukturu, a to bez ohledu na to, zda jsou formálně či právně registrovány.
- Dalším specifikem je, že NO jsou **samosprávné a nezávislé**, což znamená, že jsou schopny řídit samy sebe a jsou schopny vytvářet vlastní organizační strukturu
- Jsou odděleny od vládních institucí.
- Jejich založení je dobrovolné, nepovinné. [8]

Dalšími pojmy, se kterými se v oblasti neziskových organizací jistě setkáme, jsou označení **státní a nestátní neziskové organizace**. Toto rozdělení je vyjádřením toho, kdo je zřizovatelem NO.

2.2 Nestátní neziskové organizace (NNO)

2.2.1 Právní úprava

Nevládní neboli nestátní neziskové organizace jsou zakládány občany. V zahraničí je pro tento pojem zažitý ekvivalent *non-governmental organization*. Pokud jde o právní formu těchto organizací, jde v převážné většině o právnické osoby. Organizace fungují nezávisle na vládě včetně jejich regionálních úrovní.

Právní vymezení NNO, jak již bylo výše zmíněno, není z hlediska právních předpisů nikterak vymezeno. Obecně však lze říci, že jsme se mohli řídit zákonem č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů, konkrétně tedy §18 - §21. Jde tedy o organizaci založenou k poskytování obecně prospěšných služeb a tímto je dán i charakter takovýchto služeb. Jde ve valné většině o oblasti vzdělávání, výchovy, sociální a zdravotní péče, životního prostředí, kultury, tělovýchovy a sportu, ochrany zvířat a památek či různých menšinových skupin obyvatelstva.

Pod pojmem nestátní nezisková organizace lze uvažovat hlavně následující právní formy:

- obecně prospěšná společnost;
- občanská sdružení (svazek, spolek, klub, odborová organizace);
- organizační složka sdružení;
- nadace a nadační fondy;
- církevní právnické osoby a jejich účelová zařízení. [3]

Vymezení těchto právních forem se s novelizací občanského zákoníku (NOZ), která je platná od 1.1.2014, podstatně změnilo. Podstatná část ustanovení Občanského zákoníku byla zrušena a část ustanovení byla přenesena do NOZ. Dále vznikl úplně nový zvláštní zákon, který upravuje po právní stránce pouze obchodní společnosti a družstva, a to Zákon č. 90/2012 Sb. O obchodních korporacích.

NOZ nově rozlišuje tři typy právnických osob:

- 1) korporace – což jsou typické spolky vyznačující se členskou základnou (občanská sdružení);
- 2) fundace – které se vyznačují majetkovým principem a jde vlastně o nadace a nadační fondy;
- 3) ústavy – ty jsou upraveny v rámci „fundační části NOZ“ a propojují v sobě princip osobní s majetkovým, na rozdíl od korporací, ale ústav nemá členy, ale zaměstnance a majetek ústavu není chráněn tak, jako je tomu u fundací. Jde převážně o obecně prospěšné společnosti (OPS). [10] [14]

Existence NNO je ve své podstatě snahou občanů pomáhat druhým. Může jít o pomoc řešit sociální či zdravotní nedostatky potřebných osob nebo snaha o sdružení a zajišťování volného času. Další možností je snaha redukovat různá tržní selhání, protože v zájmu občanů je, aby společnost fungovala na všech úrovních.

2.2.2 Funkce NNO

Nestátní neziskový sektor plní několik funkcí:

- **ekonomická funkce** – tato funkce je splňována začleněním do koloběhu výrobních faktorů, zboží a služeb – neziskový sektor působí jako producent a spotřebitel statků, zaměstnavatel atd.;
- **sociální funkce** – zahrnující **funkci servisní** – spojenou s výkonem a poskytováním specifických statků a **funkci participační** – která uspokojuje potřeby zapojení se a sdružování;
- **politická funkce** – opět zahrnující další dvě funkce, a to: **funkci ochránářskou** – kdy chrání jednotlivce i skupiny obyvatel před porušováním základních lidských práv a **funkci demokratizační** – která přispívá k rozvoji demokratizace. [6]

Když vezmeme v úvahu, že NNO jsou zde především z důvodu poskytovat pomoc potřebným občanům a zároveň z hlediska tržních selhání, mohli bychom vydedukovat, že NNO jsou naprosto ideálním poskytovatelem veřejných služeb. Zvláště pokud musíme přihlídnout k hlavní podstatě NNO, kterou je neziskovost.

Přesto však i NNO mohou v poskytování veřejných služeb selhávat. Tato selhání často vznikají bohužel právě z podstaty NNO. Jde o neziskovost. V tržní ekonomice je samozřejmé, že schopný top management společnosti bude odměněn za svoje zásluhy na maximalizaci zisku, resp. na snižování nákladů dané společnosti. Společnost je pak úspěšná v konkurenčním boji na trhu. Na rozdíl od těchto tržních zákonitostí je NO většinou odkázána na příjmy z veřejných rozpočtů, dotace a granty a zde může vyvstat problém neefektivity. Takové organizace nejsou dostatečně motivovány k snižování nákladů a k nabízení služeb na patřičné úrovni. Takovéto organizace mají navíc jistá daňová zvýhodnění a úlevy a motivace ke snižování nákladů není tak velká. Proti tomu však stojí fakt, že dotace a granty poskytnuté v jednom roce nejsou zárukou poskytnutí do roku dalšího. Může tedy vést i ke snaze k velmi úspornému chování organizace a ta pak nemusí využívat svůj potenciál tak, jak by bylo efektivní. Tyto dva rozdílné postoje jsou zřejmě způsobeny vedením organizací a charakterovými vlastnostmi managementu NO. Jedni se mohou přiklánět na jednu stranu, druzí zase na opačnou. V každém případě se jedná o neefektivitu a selhání NO.

Efektivní fungování NO také značně stěžuje rozsáhlá byrokracie spojená s výkonem veřejně poskytovaných služeb. [3]

2.2.3 Zastoupení NNO v ČR

Jakým poměrem jsou v ekonomice zastoupeny NNO zcela jistě vypovídá o rozvinutosti občanské společnosti.

Tabulka 1 - Vývoj počtu NNO v ČR v letech 1990 - 2012

Rok	Občanská sdružení	Nadace	Nadační fondy	Obecně prospěšné společnosti	Evidované právnické osoby	Celkový počet NNO
1990	3 879					3 879
1991	9 366					9 366
1992	15 393	1 551				16 944
1993	21 694	2 768				24 462
1994	24 978	3 800				28 778
1995	26 814	4 253				31 067
1996	27 807	4 392		*1		32 200
1997	30 297	5 238		52		35 587
1998	36 046	55	**71	129		36 301
1999	38 072	272	695	560		39 599
2000	42 302	282	735	557		43 876
2001	47 101	299	784	701		48 885
2002	49 108	330	825	762	4 785	55 810
2003	50 997	350	859	884	4 946	58 036
2004	53 306	362	898	1 038	4 927	60 531
2005	54 963	368	925	1 158	4 605	62 019
2006	58 347	380	992	1 317	4 464	65 500
2007	61 802	390	1 048	1 486	4 446	69 172
2008	65 386	411	1 095	1 658	4 399	72 949
2009	68 631	429	1 168	1 813	4 347	76 388
2010	72 111	449	1 205	1 958	4 352	80 075
2011	75 627	455	1 269	2 126	4 366	83 843
*** 2012	77 801	458	1 278	2 183	4 348	86 068

*Zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech vstoupil v platnost 1.ledna 1996

**Zákon č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech vstoupil v platnost 1.ledna 1998

*** údaje k červnu 2012

Zdroj dat: Informační portál neziskových organizací – statistika počtu NNO [15]

2.2.4 Obecně prospěšná společnost

Obecně prospěšné společnosti po novelizaci NOZ nečekají žádné výrazné změny v právní formě a jejich vymezení zůstává zhruba stejné. OPS mohou dále pokračovat ve své činnosti, a to včetně těch, které požádali o zápis do 31.12.2013.

Další možností pro OPS je **dobrovolná** transformace na Ústav, Nadaci či Nadační fond.

2.2.4.1 Vznik OPS

Jde o právnickou osobu, která vzniká zápisem u příslušného rejstříkového soudu, má právní subjektivitu a způsobilost k právním úkonům. OPS vznikají tzv. dvoufázově. Ve fázi první je vytvořena zakládací listina nebo smlouva, která musí mít formu notářského zápisu, podpisy musí být ověřené.

Zákonem dané náležitosti jsou tyto:

- název, sídlo, IČO nebo jméno zakladatele, jeho bydliště, datum narození nebo rodné číslo;
- název a sídlo obecně prospěšné společnosti (společnost musí ve svém názvu obsahovat „obecně prospěšná společnost“ nebo zkratku „o.p.s.“);
- druh obecně prospěšných služeb, které bude poskytovat;
- dobu, na kterou se OPS zakládá;
- podmínky poskytování jednotlivých druhů obecně prospěšných činností;
- jméno, rodné číslo a bydliště členů správní rady;
- jméno, rodné číslo a bydliště členů dozorčí rady;
- hodnotu a označení majetkových vkladů jednotlivých zakladatelů;
- způsob zveřejňování výroční zprávy o činnosti a hospodaření OPS. [6] [1]

Tuto první fázi lze také nazvat „založení obecně prospěšné společnosti“.

Druhou fází je „vznik obecně prospěšné společnosti“. Rejstřík OPS vede krajský soud určený k vedení obchodního rejstříku. Návrh na zápis OPS podává zřizovatel nebo osoba k tomu zmocněná. K návrhu na zápis se přikládá nájemní smlouva nebo doklad o vlastnictví k nemovitosti.

2.2.4.2 Řízení OPS

Každá OPS je ze zákona svěřena těmto orgánům OPS:

- správní rada;
- dozorčí rada;
- ředitel.

Správní rada musí být zřízena u každé OPS. Zasedat by měla nejméně dvakrát do roka a nejméně by měla mít tři členy (maximální počet není omezen, celkový počet však musí být dělitelný třemi). Členem správní rady může být pouze fyzická osoba, která prokáže svoji bezúhonnost a je způsobilá k právním úkonům.

Funkční období členů správní rady je tříleté. Členové volí ze svého středu předsedu a ten svolává a řídí jednání správní rady. Rada je usnášení schopná, je-li přítomna nadpoloviční většina členů. [6]

Dozorčí rada je kontrolním orgánem OPS a i ona je povinně zřizována každou OPS. Počet členů dozorčí rady je minimálně tři a podmínka dělitelnosti třemi platí i zde. Členové dozorčí rady volí předsedu.

Z kontrolní funkce dozorčí rady vyplývají i její kompetence:

- přezkoumávání roční účetní závěrky a výroční zprávy;
- nejméně jedenkrát ročně předávání informací o výsledcích kontrolní činnosti správní radě;
- dohlížení na to, aby OPS vykonávala své činnosti v souladu se zákony a zakládací listinou. [6]

Ředitel je statutárním orgánem OPS. Jmenuje ho a odvolává správní rada. Může jím být pouze fyzická osoba a ředitel nemůže být zároveň členem správní ani dozorčí rady. [6]

Cílem fungování OPS je poskytování obecně prospěšné služby, která může být z oblasti kultury, sportu, sociální péče, ochrany zdraví, humanity, ochrany zvířat či ochrany životního prostředí. [5]

2.3 Státní neziskové organizace

2.3.1 Vymezení pojmu a právní úprava

„Příspěvkové organizace (PO) jsou institutem vzniklým v rámci právního systému socialistického Československa, proto totožná úprava tohoto typu právnických osob v zahraničních úpravách prakticky neexistuje. Obdobný institut, který lze v určitých základních prvcích připodobnit české podobě příspěvkové organizace nacházíme v právních řádech německy mluvících států nebo také ve Francii. Hovoříme však spíše o určitých *veřejných ústavech či institucích*, u kterých je patrná vazba na financování ze strany státu a nejde o institut totožný s příspěvkovými organizacemi.“ [16]

V České republice jsou právní úpravou vymezeny dva typy příspěvkových organizací:

- 1) příspěvkové organizace zřizované územním samosprávným celkem na základě zákona č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, zákona č. 129/2000 Sb. o krajích, ve znění pozdějších předpisů a zákonem č. 128/2000 o obcích, ve znění pozdějších předpisů;
- 2) příspěvkové organizace zřizované státem upravené zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

V obou případech jde o rozpočtové organizace, které jsou jak samostatnou účetní jednotkou, tak mají i právní subjektivitu. Vznikají i zanikají rozhodnutím zřizovatele a ten vydává o vzniku PO zřizovací listinu, která musí obsahovat jisté náležitosti.

Od 1.1.2001, kdy nabyl účinnosti zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky, nemůže již stát nové PO zřizovat. PO zřízeny státem nejsou rušeny, ale buď přetrvávají do doby, než budou zrušeny nebo byly převedeny v rámci tzv. II. etapy reformy veřejné správy v letech 2001 - 2002 na kraje nebo obce, a to tak, že majetek státu byl předán krajům a obcím a státní příspěvkové organizace se transformovaly na příspěvkové organizace, jejichž zřizovatelem je územní samosprávný celek. [17]

Hlavní činností PO je činnost vymezená zřizovatelem při jejím zřízení.

2.3.2 Zastoupení PO v ČR

Tabulka 2 - zastoupení PO v ČR v letech 2007 - 2012

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Příspěvkové organizace	11 090	10 930	10 867	10 819	10 749	10 661

Zdroj dat: Český statistický úřad. Veřejné databáze. Ekonomické subjekty podle právní formy [18]

Tabulka: vlastní zpracování

Pokles patrný z Tabulky 2 souvisí s výše zmíněnou změnou zákona č. 219/2000 Sb.

2.3.3 Příspěvková organizace zřízená územním samosprávným celkem (POÚSC)

POÚSC dnes mají právní postavení právnické osoby sui generis, s omezenou právní subjektivitou, tzn. že příspěvkové organizace jsou způsobilé svými právními úkony na sebe brát práva a povinnosti jen v omezeném rozsahu, nejsou způsobilé vlastnit majetek, jsou však způsobilé mít pohledávky a jiná majetková práva. [17]

Zřizovatel svěřuje PO svůj majetek, aby s ním hospodařila, a zároveň vymezuje rozsah svých vlastnických práv, jejichž výkon na PO přenáší. Děje se tak z důvodu zajištění řádného hospodaření s majetkem. [7]

2.3.3.1 Vznik PO

PO je právnickou osobou, která vzniká a zaniká rozhodnutím svého zřizovatele. Zřizovatel vydává o vzniku PO zřizovací listinu, která musí obsahovat jisté náležitosti, které vymezuje zákon o malých rozpočtových pravidlech podle § 27 odst. 2.

Zřizovací listina musí obsahovat:

- úplný název zřizovatele (u obcí i zařazení do okresu);
- název, sídlo a IČ POÚSC;
- vymezení hlavního účelu a tomu odpovídající předmět činnosti;
- označení statutárního orgánu a způsob, jakým tento vystupuje jménem POÚSC;
- vymezení majetku kraje nebo obce, který je předán POÚSC do správy k vlastnímu hospodářskému využití;

- vymezení majetkových práv, jež POÚSC umožní, aby svěřený majetek (popř. též majetek nabytý její vlastní činností) řádně spravovala pro účel, k němuž byla zřízena;
- okruhy případné doplňkové činnosti - ta ovšem nesmí narušovat dosažení hlavních úkolů a sleduje se odděleně;
- vymezení doby, na kterou je POÚSC zřízena. [17]

Ve zřizovací listině musí být také vymezena pravomoc rozhodovat o nájemních smlouvách a smlouvách o výpůjčce. Obvykle totiž může být požadováno, aby si PO zvýšila vlastní příjem pronájem svěřeného majetku, a nárokovala tak i menší příspěvek z rozpočtu svého zřizovatele. [7]

PO zřízená ÚSC je zapsána do obchodního rejstříku. Návrh na tento zápis podává zřizovatel, tedy ÚSC. ÚSC zřizuje podle zákona o malých rozpočtových pravidlech § 27 PO pro takové činnosti ve své působnosti, které jsou zpravidla neziskové a jejichž rozsah, struktura a složitost vyžadují samostatnou právní subjektivitu.

„Hlavní činností PO je činnost vymezená zřizovatelem. Z ustanovení zákona je zřejmé, že příspěvková organizace má být zřízena především k zajištění služeb pro občany obce či kraje, o kterých zastupitelstvo obce/kraje rozhodne, že jsou obci/kraji a občanům prospěšné či pro obec/kraj a občany potřebné.“ [7, s. 29] PO nesmí zřizovat ani zakládat další právnické osoby a nesmí mít ani jakoukoli majetkovou účast v jiné právnické osobě, která byla založena za účelem podnikání.

2.3.3.2 Řízení PO

Ve většině PO bývá statutárním orgánem jedna osoba – ředitel/ka příspěvkové organizace. S ohledem na odpovědnost statutárního orgánu PO za hospodaření s prostředky a s majetkem obce, bývá praktičtější, když je statutárním orgánem jen jedna osoba. Je třeba upozornit, že ředitel případně ředitelka je zároveň zaměstnancem PO. [7]

3. Specifika účetnictví neziskových organizací

Jak již bylo zmíněno, NO se vyznačují jistým základním prvkem, a to tím, že nejsou založeny za účelem zisku. I tyto organizace však musejí hospodařit s přidělenými zdroji a tuto činnost dle zákona průkazně vykazovat.

Hospodaření NO můžeme definovat takto: „Hospodaření je soubor ekonomicko-správních činností zabezpečujících provoz organizace, mezi které patří správa majetku, získávání finančních zdrojů a nakládání s nimi, tvorba, čerpání a kontrola rozpočtu, vedení účetnictví, plnění daňových povinností, tvorba vnitřních hospodářských předpisů a plnění ostatních povinností v oblasti hospodaření vyplývajících z právních předpisů i vnitřních předpisů organizace.“ [6, s. 127]

Povinnost vést účetnictví vyplývá ze zákona o účetnictví, a to i pro všechny nevýdělečné organizace, jejichž sídlo je na území České Republiky. Účetnictví neziskových organizací musí být vedeno buď v plném, nebo zjednodušeném rozsahu.

Účetnictví NO bylo původně označováno jako **kamerální**. Šlo o soustavu, která byla vedena zvláště ve státní správě, a cílem bylo zaznamenávat hospodaření NO dle předem stanoveného rozpočtu. Toto účetnictví se vedlo v jednotlivých tabulkách, které se nazývaly rubriky. Tabulky byly dvoustranné a podobaly se dnešním účtům. Obsah byl však zaznamenáván na zcela jiném principu. Šlo o princip toku peněz na rozdíl od dnešního principu aktuálního. [19]

3.1 Účetnictví nestátních neziskových organizací

NNO vede účetnictví, které je vymezené těmito právními předpisy:

- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění zákona č. 437/2003 Sb.,
- Vyhláška č. 504/2002 Sb.,
- České účetní standardy č. 401 - 414

Účetnictví mohou vést NNO buď v plném nebo zjednodušeném rozsahu. Které účetní jednotky mohou účtovat ve zjednodušeném rozsahu je upraveno v ZU §13a.

Účtování ve zjednodušeném rozsahu opravňuje účetní jednotku k jistým „úlevám“ ve vedení účetnictví jako např.: sestavování jednoduššího účtového rozvrhu, protože mohou používat jen skupinové účty; možnost spojit účtování v deníku a hlavní knize; závěrka je sestavována ve zjednodušeném rozsahu. [6]

Na druhou stranu má účtování ve zjednodušeném rozsahu i své nevýhody. Ty zásadní jsou:

- tento způsob je vhodný pouze pro malé neziskové organizace, neboť neumožňuje důležitou analytickou funkci;
- nespĺňuje náležitosti, které ukládají právní předpisy těm, kteří čerpají dotace z veřejných rozpočtů (účtovat odděleně o využití těchto prostředků). [6, s. 143]

Hlavně z důvodu této druhé nevýhody účtují NO převážně v plném rozsahu.

3.1.1 Účetnictví obecně prospěšné společnosti

Účetní jednotka o.p.s. vede účetnictví dle **zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví**. Tento zákon mimo jiné:

- definuje, které účetní jednotky podléhají tomuto zákonu;
- definuje předmět účetnictví a účetní období;
- stanovuje základní povinnosti při vedení účetnictví a při používání účetních metod;
- specifikuje rozsah vedení účetnictví, směrnou účtovou osnovu a účtový rozvrh;
- definuje účetní knihy, doklady a jejich archivaci;
- definuje účetní závěrku, požadavky na zveřejňování a povinnosti auditu účetní jednotky;
- stanovuje způsoby oceňování;
- definuje inventarizace a úschovu účetních záznamů. [8, 36]

Dále se řídí **vyhláškou č. 504/2002 Sb.**, která upravuje:

- rozvahu, výkaz zisku ztráty a jejich jednotlivé položky;
- definuje uspořádání a obsahové vymezení přílohy k účetní závěrce;
- definuje účetní metody.

V příloze této vyhlášky najdeme přesné uspořádání a označování položek rozvahy, výkazu zisku a ztráty a směrnou účtovou osnovu. [35, příloha 504]

Závazné jsou pro o.p.s. také České účetní standardy pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání. Konkrétně se jedná o **ČÚS č. 401 - 414**.

- 401 Účty a zásady účtování na účtech
- 402 Otevírání a uzavírání účetních knih
- 403 Inventarizační rozdíly

- 404 Kurzové rozdíly
- 405 Deriváty
- 406 Operace s cennými papíry a podíly
- 407 Opravné položky k pohledávkám, rezervy a pohledávky po lhůtě splatnosti
- 408 Krátkodobý finanční majetek a krátkodobé bankovní úvěry
- 409 Dlouhodobý majetek
- 410 Zásoby
- 411 Zúčtovací vztahy
- 412 Náklady a výnosy
- 413 Vlastní zdroje a dlouhodobé závazky
- 414 Přejedod z jednoduchého účetnictví na účetnictví [35, ČÚS]

Tato práce má vymezit specifika v účtování NO. Není zde tedy místo, aby rozebírala všechny účty, na kterých o.p.s. účtuje. Práce se dále zaměří pouze právě na specifické věci, které se od účetnictví podnikatelských subjektů, které podnikají za účelem zisku, odlišují.

3.1.1.1 Účtová skupina 0 – Dlouhodobý majetek

Dlouhodobý majetek (hmotný, nehmotný i finanční) nevykazuje žádná zvláštní specifika. Účtuje se zcela běžně, jako účtují i společnosti založené za účelem podnikání. Drobná odchylka je jen u pořízení nehmotného a hmotného majetku prostřednictvím bankovního úvěru.

Účtujeme tímto způsobem: (čísla účtových skupin viz. Příloha A)

Tabulka 3 - vybrané účetní operace NNO na třídě 0

Č.op.	Název účetní operace	MD	D
1.	Přijetí bankovního úvěru na bankovní účet	22x	23x,95x
2.	Přijatá faktura od dodavatele za nakoupený DM	04x	32x
3.	Zařazení DM do používání	01x,02x	04x
4.	Úhrada faktury dodavatelí	32x	22x
5.	Částečná splátka bankovního úvěru z bank.účtu	23x,95x	22x

Zdroj: Vlastní zpracování dle [8]

Je tedy patrné, že žádný velký rozdíl v tomto účtování není. Pouze dlouhodobý bankovní úvěr je označován číslem účtové skupiny 95x.

Porovnáním směrné účtové osnovy zjistíme, že u NNO chybí jen skupina účtů 09, což jsou opravné položky k dlouhodobému majetku.

Právě nevytváření opravných položek u NNO je významným specifikem, kterým se odlišují od běžných obchodních společností. Neziskové organizace tvoří pouze opravné položky, které snižují základ daně (v praxi téměř žádné nevytvářejí).

3.1.1.2 Účtová třída 1 - Zásoby

Zásoby z hlediska zásadních principů o účtování také nevykazují žádná specifika. V NNO, tedy i konkrétně v o.p.s., je možné účtovat zásoby způsobem A i B. Způsob oceňování zásob je také stejný jako v subjektech určených k podnikání a získávání zisku. Vzhledem k neziskovosti NNO a specifickým financování těchto organizací zde máme možnost účtovat např. tyto účetní operace:

Tabulka 4 - Vybrané účetní operace NNO na třídě 1

Č.op.	Název účetní operace	MD	D
1.	Materiál, zboží přijaté jako dar pro vlastní potřebu (účtováno způsobem A)	11x,13x	90x
2.	Materiál, zboží přijaté jako dar určený k darování jinému subjektu (účtováno způsobem A)	11x,13x	91x
3.	Materiál, zboží přijaté jako dar pro vlastní potřebu (účtováno způsobem B)	50x	90x
4.	Materiál, zboží přijaté jako dar určený k darování jinému subjektu (účtováno způsobem B)	50x	90x

Zdroj: Vlastní zpracování dle [8]

Účet 90x je označován názvem Vlastní jmění a účet 91x – Fondy. Směrná účtová osnova NNO neobsahuje účetní skupinu 15 – Poskytnuté zálohy na zásoby a skupinu 19 – Opravné položky k zásobám.

3.1.1.3 Účtová třída 2 – Finanční účty

Tato účetní třída a účtování na účtech z této třídy se v zásadě neliší od běžného účtování podnikatelských subjektů, které jsou založeny za účelem zisku. Je zde účtováno o vysoce likvidním majetku organizace (peníze, účty v bankách), dále o krátkodobých bankovních úvěrech, krátkodobých finančních výpomocích a jiném krátkodobém finančním majetku, mezi který patří např. majetkové cenné papíry. Směrná účtová osnova pro NNO nezahrnuje třídu 29 - Opravné položky ke krátkodobému finančnímu majetku.

3.1.1.4 Účtová třída 3 – Zúčtovací vztahy

V této účetní třídě jsou soustředěny veškeré účty pro sledování pohledávek a krátkodobých závazků účetní jednotky. Běžné účtování pohledávek, závazků, jiných pohledávek a závazků a zúčtovací vztahy k zaměstnancům jsou principiálně stejné jako u obchodní společnosti. Velmi důležitá je účtová skupina **34 – Zúčtování daní, dotací a ostatní zúčtování**. Zde probíhá, mimo běžného zúčtování s finančními institucemi z titulu přímých i nepřímých daní a zúčtování poplatků, také velice důležitá součást NNO, a to zúčtování nároků na dotace a ostatní zúčtování se státním rozpočtem. [8]

Jako příklad je možno uvést tyto účetní operace:

Tabulka 5 - Vybrané účetní operace NNO na třídě 3

Č.op.	Název účetní operace	MD	D
1.	Předpis nároku na provozní dotace	34x	69x
2.	Předpis nároku na dotaci na pořízení dlouhodobého majetku	34x	90x
3.	Příjem dotací na běžný účet	22x	34x
4.	Vrácení nespotřebované části provozní dotace - předpis	69x	34x
5.	Vrácení části nespotřebované dotace na pořízení dlouhodobého majetku - předpis	90x	34x
6.	Převod části nespotřebovaných dotací z běžného účtu na účet poskytovatele	34x	22x

Zdroj: [8, s.98/99]

Příčemž účet 90x je účet Vlastního jmění a účet 69 – Provozní dotace.

Ve skupině **35 – Pohledávky k účastníkům sdružení** se účtuje o pohledávkách dle smlouvy o sdružení v případech, kdy nedošlo k založení samostatné právnické osoby. [8, s. 99]

Skupina **36 – Závazky ke sdružením a závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a vkladů** – zde je účtováno o převodech nákladů a výnosů na účastníky sdružení, kdy nedošlo (jako v předchozím případě) k založení samostatné právnické osoby. [8]

3.1.1.5 Účtová třída 5 – Náklady

Je nutné zmínit, že **účtová třída 4** nebyla vynechána nějakým omylem. Tato třída je v příloze č.3 k vyhlášce 504/2002 Sb., definována jako **volná**. Na skupiny této třídy tedy není v NNO vůbec účtováno, protože na ně nelze účtovat. **Ve směrné účtové osnově je toto podstatné specifikum nevýdělečných organizací.**

Ve třídě nákladů jsou účtovány především prvotní náklady a druhotné náklady ve vybraných případech. Při zavírání účtů hlavní knihy se zůstatky nákladových účtů převádějí na vrub účtů účtové skupiny 96 – Závěrkové účty (účet výsledku hospodaření). [8, s. 107]

Pro o.p.s. vyplývá ze zákona povinnost vést odděleně v analytické evidenci náklady vynaložené na provoz:

- obecně prospěšných činností, tedy těch činností, kvůli kterým byly zřízeny;
- doplňkové činnosti;
- náklady spojené se správou o.p.s.;
- náklady vynaložené na potřeby vnitroorganizačních celků o.p.s. [8]

Skupiny 50-55 nevykazují žádná významná specifika a jsou srovnatelné s účtováním na skupiny těchto označení i v obchodních společnostech. Skupina 56 – Finanční náklady a skupina 57 – Rezervy a opravné položky ve finanční oblasti je v účtové osnově pro nevýdělečné organizace vynechána. Skupina **58 – Poskytnuté příspěvky** – je specifická pro NNO (v účtové osnově podnikatelů je tato skupina nazvána Mimořádné náklady). V rámci této skupiny se účtují příspěvky poskytnuté právníckým osobám k okamžiku jejich úhrady.

3.1.1.6 Účtová třída 6 – Výnosy

U o.p.s. je ve třídě 6 specifikem nutnost analytické evidence dosažených výnosů spojených:

- s provozováním o.p.s.;
- s doplňkovými činnostmi;
- se správou;
- s vnitroorganizačními výnosy.

Skupiny účtů 60-64 jsou opět běžné a nevyskytují se zde žádná specifika v účtování oproti běžným obchodním společnostem.

Dále je zde účetní skupina **65 – Tržby z prodeje majetku, zúčtování rezerv a opravných položek** – která není nijak specifická, jen má jiné označení. Skupina **68 – Přijaté příspěvky** – je opět specifická pro nevýdělečné organizace. Účtují se zde přijaté příspěvky na provozní činnost, přijaté dary od právníckých a fyzických osob a přijaté členské příspěvky dle stanov, statutu či zřizovacích listin. Skupina **69 – Provozní dotace** – zachycuje účtování dotací pro provozní činnost. [8]

Účtová třída 7 a 8 je účetní jednotkou užívána podle vnitřního předpisu.

3.1.1.7 Účtová třída 9 – Vlastní jmění, fondy, výsledek hospodaření, rezervy, dlouhodobé úvěry a půjčky, závěrkové a podrozvahové účty

Co se týče této účetní třídy, je jednoznačně celá velkým specifikem právě nevýdělečných organizací. Proto bude v této práci rozebrána podrobněji.

90 – Vlastní jmění – v této skupině je účtováno o zdrojích krytí majetku účetní jednotky. Tvorba základního jmění je tvořena zejména:

- hodnotou vkladu zakladatelů nevýdělečné organizace;
- přijatými dotacemi nebo finančními dary na pořízení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku;
- bezúplatně převzatým dlouhodobým nehmotným a hmotným majetkem;
- převod zdrojů z fondů při jejich použití na nákup dlouhodobého nehmotného i hmotného majetku;
- převod zisku docíleného za minulé účetní období, pokud se nepřevádí do fondů;
- převod zdrojů při zrušení nebo snížení fondů. [8]

Několik příkladů účtování:

Tabulka 6 - Vybrané účetní operace NNO na třídě 9 (I)

Č.op.	Název účetní operace	MD	D
1.	Přijatý dar – KFM (určen k využití u příjemce daru)	25x	90x
2.	Bezúplatně nabyté zásoby – materiál (způsob účtování B)	50x	90x
3.	Snížení fondu převodem do vlastního jmění, pokud to dovoluje zvláštní předpis	91x	90x
4.	Rozdělení výsledku hospodaření minulého účetního období (zisk)	93x	90x
5.	Tvorba fondu snížením vlastního jmění	90x	91x

Zdroj: Vlastní zpracování dle [8]

91 – Fondy – tvorba a čerpání fondů se řídí příslušnými předpisy. Fondy se tvoří po zisku ze zdanění, pokud není stanoveno jinak a lze je čerpat do výše vytvořených fondů.

Zahrnují:

- majetek a finanční prostředky nabyté za účelem darování jiným osobám;
- tvorbu fondů ze zisku po zdanění;

- tvorbu fondů dle příslušných právních předpisů;
- ostatní tvorbu.

Příklady účtování:

Tabulka 7 - Vybrané účetní operace NNO na třídě 9 (II)

Č.op.	Název účetní operace	MD	D
1.	Tvorba fondu ze zisku po zdanění	93x	91x
2.	Zúčtování závazku poskytovateli z důvodu vrácení finančních prostředků z vytvořeného fondu (např. nedodržení podmínek)	91x	37x
3.	Snížení fondu ve výši nákladů hrazených z prostředků fondu, které jsou určeny k bezúplatnému převodu jiným osobám	91x	64x

Zdroj: Vlastní zpracování dle [8]

92 – Oceňovací rozdíly – tato skupina nevykazuje žádné zvláštnosti.

93 – Výsledek hospodaření – taktéž nevykazuje specifika.

94 – Rezervy – v rámci této účtové skupiny se účtuje o tvorbě a použití rezerv, přičemž další specifický rys nevýdělečných organizací je, že účtují pouze o zákonných rezervách, jejichž tvorba a použití jsou stanoveny zvláštním zákonem.

Příklady účtování:

Tabulka 8 - Vybrané účetní operace NNO na třídě 9 (III)

Č.op.	Název účetní operace	MD	D
1.	Tvorba zákonné rezervy na opravu DHM	55x	94x
2.	Zúčtování vytvořené zákonné rezervy ve výši provedené opravy	94x	65x
3.	Rozpuštění zbytku vytvořené zákonné rezervy	94x	65x

Zdroj: Vlastní zpracování dle [8]

95 – Dlouhodobé bankovní úvěry a závazky – na účtech této účtové skupiny je účtováno o úvěrech, jejichž splatnost je delší než jeden rok, dlouhodobých závazcích z obchodního i neobchodního styku

96 – Závěrkové účty – na těchto účtech probíhají závěrkové operace dle klasického postupu při zavírání a následném otevírání knih při uzavírání jednoho účetního období a otevírání dalšího.

Postup při otevírání a uzavírání účetních knih:

Tabulka 9 - Vybrané účetní operace NNO na závěrkových účtech

Č.op.	Název účetní operace	MD	D
1.	Otevření účtu výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení – zisk z předchozího účetního období – ztráta z předchozího účetního období	96x 93x	93 96x
2.	Otevření aktivních účtů hlavní knihy	Aktivní účty	96x
3.	Otevření pasivních účtů hlavní knihy	96x	Pasivní účty
4.	Převod nerozděleného zisku/ztráty z minulých let	96x/93x	93x/96x
5.	Uzavření aktivních účtů	96x	Aktivní účty
6.	Uzavření pasivních účtů	Pasivní účty	96x
7.	Uzavření účtu výsledek hospodaření	96x	96x
8.	Uzavření nákladových účtů	96x	Účty tř.5
9.	Uzavření výnosových účtů	Účty tř.6	96x

Zdroj: Vlastní zpracování dle [8]

Průběh účetní závěrky je z pohledu metod a postupů stejný jako u jiných společností. Také nevýdělečné organizace podléhají účetnímu auditu.

3.1.2 Daňová specifika o.p.s.

Zákon, který vymezuje poplatníky, které jsou považováni za daňové neziskové osoby, je především zákon o daních z příjmů.

„Z předmětu daně z příjmu právnických osob jsou u daňových neziskových subjektů vyjmuty příjmy z činností vyplývajících z jejich poslání za podmínky, že náklady (výdaje) vynaložené podle zákona o daních z příjmů v souvislosti s uskutečňováním těchto činností jsou vyšší, než náklady na provádění těchto činností. Jde o podmínku neziskovosti, která musí být splněna

proto, aby zdanitelné příjmy u těchto subjektů byly z předmětu daně z příjmů právnických osob vyjmuty, tedy nezdaňovány.“ [4, s. 20]

Osvobozeny od daně z příjmů jsou např. členské příspěvky, výnosy z kostelních sbírek, atd. Zákon také přesně vymezuje, které položky snižují nevýdělečným organizacím základ daně z příjmů.

3.2 Účetnictví státních neziskových organizací

Stejně jako ekonomické subjekty založené za účelem zisku, i účetnictví státních neziskových organizací musí poskytovat údaje, které věrně zachycují ekonomické jevy, které v organizaci probíhají a podávat tak včasné, věrohodné a správné informace o hospodaření. [20]

Účetnictví státních neziskových organizací může být vedeno v plném i zjednodušeném rozsahu. V jakém rozsahu účetní jednotka povede účetnictví, rozhoduje zřizovatel.

3.2.1 Účetnictví příspěvkové organizace

Správnost účetnictví PO je zajišťováno těmito právními předpisy a zákony:

- Zákon č. 563/1991 Sb., ve znění pozdějších úprav a doplňků, v platném znění;
- Vyhláška 410/2009 Sb., ve znění pozdějších úprav a doplňků;
- Vyhláška 383/2009 Sb., ve znění pozdějších úprav a doplňků;
- České účetní standardy řady 7. [7, s. 61]

Další právní zajištění, která ovlivňují vstupy a výstupy z účetnictví jsou:

- Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a změně některých souvisejících zákonů;
- Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích;
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů;
- Vyhláška č. 449/2009 Sb., ze dne 11. prosince 2009 o způsobu, termínech a rozsahu údajů předkládaných pro hodnocení plnění státního rozpočtu, rozpočtů státních fondů, rozpočtů územních samosprávných celků, rozpočtů dobrovolných svazků obcí a rozpočtů regionálních rad regionů soudržnosti;
- Vyhláška č. 560/2006 Sb., o účasti státního rozpočtu na financování programů pořízení a reprodukce majetku, účinnost od 1.1.2006;

- Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změnách některých zákonů;
- Vyhláška 416/2004 Sb.,
- Vyhláška 455/2008 Sb., o rozsahu, struktuře a termínech pro předkládání údajů o stavu pohledávek z poskytnutých návratných finančních výpomocí, majetkových účastí a cenných papírů, jejichž majitelem je stát a se kterými jsou příslušní hospodařit správci kapitol;
- Vyhláška č. 270/2010 Sb., o inventarizaci majetku a závazků. [7]

Z výše uvedeného výčtu je jasně patrné, že již množstvím právních předpisů, které regulují účetnictví PO, se značně liší podmínky účtování PO a o.p.s. Přičemž PO jsou svázány právními předpisy daleko více než o.p.s.

Co je vymezeno v **Zákonu č. 563/1991 Sb.**, je v této práci popsáno výše v kapitole 3.1.1., protože tímto zákonem se řídí i nestátní neziskové organizace.

Vyhláška č.410/2009 Sb., vymezuje tyto pojmy:

- rozsah a způsob sestavování účetní závěrky, rozvahy, výkaz zisku a ztráty, přílohu;
- obsahové vymezení položek rozvahy, výkazu zisku a ztráty, přehledu o peněžních tocích a obsahové vymezení části přílohy;
- vymezuje některé účetní metody;
- součástí je také směrná účtová osnova. [21]

Vyhláška č.383/2009 Sb., charakterizuje:

- pravidla pro formát, strukturu, přenos a zabezpečení účetních záznamů;
- bližší požadavky na předávání, přebírání a zabezpečení účetních záznamů a jejich úschovu;
- specifikace k předávání finančních údajů;
- požadavky pro technické a smíšené formy účetních záznamů. [22]

Dalším závazným právním předpisem jsou pro PO **České účetní standardy řady 7**, konkrétně tedy:

- 701 Účty a zásady účtování na účtech
- 702 Otevírání a uzavírání účetních knih

- Příloha k 702 Vzor převodového můstku k 1.1.2010
- 703 Transfery
- 704 Fondy účetní jednotky
- 705 Rezervy
- 706 Opravné položky a vyřazení pohledávek
- 707 Zásoby [7, s. 119]

V další části se práce zaměří opět jen na specifika PO a účtování shodné s obchodními společnostmi ponechá stranou.

3.2.1.1. Účtová třída 0 - Dlouhodobý majetek

Vymezení dlouhodobého majetku je věcně v podstatných bodech stejné jako u ostatních účetních jednotek. U PO se předpokládá, že jde o majetek v evidenci účetní jednotky, ke kterému má vlastnické právo, resp. tedy právo hospodařit s tímto majetkem. Toto právo musí být doložitelné a prokazatelné. Příspěvkové organizaci svěruje do užívání majetek její zřizovatel, tedy má právo s tímto majetkem hospodařit. Konkrétní podmínky užívání majetku jsou uvedeny ve zřizovací listině. [7]

Z tohoto specifika plyne fakt, že účetní jednotka (PO) **odepisuje svůj majetek pouze účetně**. Daňové odpisy jsou z hlediska Ministerstva financí nepřipustné.

V souvislosti s pořízením dlouhodobého majetku je nutné zmínit možnost pořízení přes **transfery**.

Transferem se rozumí poskytnutí peněžního prostředku z veřejného rozpočtu.

„V souladu s ustanovením ČUS č. 703 – Transfery je pro ÚSC důležité, že se od roku 2011 nebude jako transfer účtovat dotace na pořízení dlouhodobého majetku vlastní zřizované příspěvkové organizace.“ [7, s. 133]

Příklad účtování pořízení majetku přes transfery (čísla účtů viz. příloha B)

Tabulka 10 - Vybrané účetní operace PO - transfery

Č.op.	Název účetní operace	MD	D
1.	Předpis dotace na pořízení dlouhodobého majetku	346	401
2.	Příjem dotace	241	346
3.	Předpis dotace (transferu) od jiného subjektu než zřizovatele	346	403

Zdroj: Vlastní zpracování dle [7] [9]

Také je nutné se zmínit o faktu, kterým se v souvislosti s pořízením majetku vlastní činností, liší účtování na skupinu účtů 62 – Aktivace. Tato skupina se u NNO vyskytuje a je na ni běžně účtováno. U PO byla tato skupina účtů zrušena a účetní případy se nově účtují jako snížení dosavadních účtovaných nákladů příslušného nákladového účtu 506 – Aktivace dlouhodobého majetku, což znamená změnu tvorby výsledku hospodaření. [7][8]

3.2.1.2 Účtová třída 1 – Zásoby

Dle ČUS č. 707 – Zásoby může účetní jednotka účtovat o zásobách průběžným způsobem (způsob A) nebo periodickým způsobem (způsob B). Oproti NNO je ve směrné účtové osnově vymezeno více účetních skupin třídy 1. Jde o účetní skupiny:

- 14 – Opravné položky k dlouhodobým pohledávkám
- 15 – Opravné položky k dlouhodobému nehmotnému majetku
- 16 – Opravné položky k dlouhodobému hmotnému majetku
- 17 – Opravné položky k dlouhodobému finančnímu majetku
- 18 – Opravné položky k zásobám
- 19 – Opravné položky ke krátkodobým pohledávkám

Tento rozdíl je způsoben faktem, že NNO opravné položky netvoří. PO mají účty opravných položek soustředěny v účtové skupině 1.

3.2.1.3 Účtová třída 2 – Účty rozpočtového hospodaření, krátkodobý finanční majetek, krátkodobé úvěry a půjčky

Tato třída v rámci reformy prošla změnou a zrušením tzv. způsobu rozpočtového hospodaření se zavádí a posiluje „akruální princip“ tak jak ho známe. [7] Pro PO, které již akruální princip využívaly, se nic nemění.

Opět zde budou vymezeny jednotlivé účetní skupiny této třídy, protože jejich obsah je značně odlišný od skupin účtů třídy 2 v NNO.

Skupina 21 – není vymezena.

- **22 – Bankovní účty organizačních složek státu a běžné účty státních fondů** – v této skupině je účtováno např. na účty: zvláštní výdajový účet, běžné účty státních fondů, účet hospodaření státního rozpočtu.
- **23 – Bankovní účty územních samosprávných celků** – a to: základní běžný účet územních samosprávných celků, běžné účty fondů územních samosprávných celků.
- **24 – Ostatní bankovní účty** – běžný účet, běžný účet FKSP, jiné běžné účty.

- **25 – Krátkodobý finanční majetek** – majetkové cenné papíry k obchodování, dluhové cenné papíry k obchodování.
- **26 – Peníze** – pokladna, peníze na cestě, ceniny.
- **28 – Krátkodobé úvěry a účty**

Na první pohled je tedy patrné, že tato účtová skupina vykazuje značné odlišnosti jak od NNO tak samozřejmě i od běžných podnikatelských subjektů. V minulých letech většina příspěvkových organizací sledovala prostředky finančních fondů na účtu 245 – ostatní běžné účty a jednotlivé fondy rozlišovaly analyticky. Od 1.1.2010 se tyto fondy sledují na účtu 241 – běžný účet. Dle vyhlášky 114/2002 Sb., se na účtu 243 účtuje o fondu kulturních a sociálních potřeb. [7]

Příklady účtování v rámci třídy 2:

Tabulka 11 - Vybrané účetní operace PO na třídě 2

Č.op.	Název účetní operace	MD	D
1.	Poplatek za vedení běžného účtu	549	241
2.	Úhrada poplatků za vedení účtu FKSP	243	378
3.	Příspěvek z FKSP	412	243
4.	Úhrada krátkodobého bankovního úvěru	281	241
5.	Nákup cenin za hotové	263	261

Zdroj: Vlastní zpracování dle [7] [9]

3.2.1.4 Účtová třída 3 – Zúčtovací vztahy

Ve třetí účtové se účtují běžné vztahy z obchodního styku, ale i z rozpočtového procesu, závazky vůči zaměstnancům, závazky z titulu daňových povinností, atd.

Tato účtová třída není nijak významně odlišná od třídy 3 u NNO ani u společností založených za účelem dosahování zisku. Specifická je pouze skupina **37 – Jiné krátkodobé pohledávky a závazky**, kde se nejčastěji účtují transfery a dotace dle ČUS č. 703 – Transfery.

Účtování transferů je velmi důležitou součástí příspěvkových organizací. PO jsou převážně závislé na dotacích ze státního rozpočtu. Toto účtování má svá pravidla:

- dotace se časově rozlišují, a to jak na straně příjemce, tak na straně poskytovatele
- princip „rozvahového účtování“ o dotacích u zprostředkovatele

- účtování záloh na dotace přijatých i poskytnutých jako předpis bez vztahu na peněžní toky a bankovní účty v případě zpochybnutelnosti [7]

Příklady účtování transferů:

Tabulka 12 - Vybrané účetní operace PO na třídě 3

Č.op.	Název účetní operace	MD	D
1.	Předpis pohledávky za dotací (časově nerozlišeno)	346,348	671
2.	Předpis pohledávky za dotací (časově rozlišeno)	346,348	384
3.	Přijatá záloha na transfer (provozní dotace)	241	374
4.	Zúčtování transferu (skutečná spotřeba)	374	671

Zdroj: Vlastní zpracování dle [7] [9]

Skupina 3 je také spojena s novou skupinou účtů opravných položek v účtových skupinách 15 – 19. Ty jsou účtovány dle §79 vyhlášky č. 419/2009Sb.,

3.2.1.5 Účtová třída 4 – Jmění, fondy, výsledek hospodaření, rezervy, dlouhodobé závazky a pohledávky, závěrečné účty a zvláštní účtování

U příspěvkových organizací se nám znovu objevuje účtová skupina č. 4, která u nestátních neziskových organizací nebyla vymezena. Přesto je však tato skupina značně specifická.

- **40 – Jmění účetní jednotky a upravující položky** – v této skupině se sledují syntetické účty: jmění účetní jednotky, transfery na pořízení dlouhodobého majetku, agregované příjmy a výdaje minulých období, kurzové rozdíly, oceňovací rozdíly, opravy minulých let.
- **41 – Fondy účetní jednotky** – fond odměn, fond kulturních a sociálních potřeb, rezervní fondy, fond reprodukce majetku, investiční fond.
- **43 – Výsledky hospodaření** – výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení, nerozdělený zisk a neuhrazená ztráta minulých let.
- **44 – Rezervy**
- **45 – Dlouhodobé závazky** – klasická skupina dlouhodobých závazků.
- **46- Dlouhodobé pohledávky**
- **47 – Dlouhodobé zálohy na transfery**
- **49 – Závěrkové účty a zvláštní účtování** – počáteční účet rozvažný, konečný účet rozvažný, výsledek hospodaření běžného účetního období a zúčtování na základě zvláštních předpisů.

Příklady účtování ve čtvrté účetní třídě:

Tabulka 13 - Vybrané účetní operace PO na třídě 4

Č.op.	Název účetní operace	MD	D
1.	Snížení jmění a tvorba investičního fondu	401	416
2.	Čerpání fondu odměn	411	648
3.	Tvorba rezervního fondu ze zlepšeného výsledku hospodaření	431	413
4.	Tvorba zákonných rezerv	555	441
5.	Poskytnutí dlouhodobého bankovního úvěru na běžný účet	241	451
6.	Dlouhodobá poskytnutá záloha na nákup materiálu (z běžného účtu)	465	241
7.	Uzavření aktivních účtů	492	Aktivní účty
8.	Uzavření nákladových účtů	493	Účty třídy 5

Zdroj: Vlastní zpracování dle [7] [9]

3.2.1.6 Účtová třída 5 – Náklady

Z hlediska nákladů je specifická skupina **57 – Náklady na transfery a 58 – Náklady ze sdílených daní a poplatků.**

3.2.1.7 Účtová třída 6 – Výnosy

Třída výnosů nevymezuje skupinu 61 – Změny stavu ani skupinu 62 – Aktivace. **Skupina 63 – Výnosy z daní a poplatků** je vymezena jen pro státní neziskové organizace. Dále je specifická skupina **67 – Výnosy z transferů a skupina 68 – Výnosy ze sdílených daní a poplatků.**

3.2.2 Daňová specifika PO

Příspěvkové organizace jsou daňovými rezidenty a zdaňovacím obdobím je kalendářní rok. Pro PO je zdanění velmi specifické a je upraveno mnoha speciálními úpravami. Z hlediska daně z příjmu je možno zmínit alespoň některé důležité speciality. Předmětem daně z příjmu např. nejsou: úroky z vkladů na běžném účtu, příjmy z pronájmu státního majetku, příjmy z činností, vyplývající z poslání PO, příjmy z dotací, příspěvků na provoz a prostředků poskytnutých státními fondy.

4. Financování neziskových organizací

Financování neziskových organizací je jednou z prioritních záležitostí, které musí každá NO řešit. Právě s ohledem na postavení v ekonomice, které se vyznačuje neziskovým postavením, jsou dána specifika financování. Finanční zdroje ve většině případů neplynou z vlastních zdrojů, ale musí být nejdříve získány a poté maximálně efektivně využity. Financování NO v sobě spojuje prvky ekonomické i sociální.

V literatuře je popsáno značné množství různých klasifikací podle několika základních kritérií. Těmi hlavními jsou:

- Způsob získání – interní, externí
- Charakter zdrojů – finanční, nefinanční
- Původ zdrojů – domácí, zahraniční
- Financující subjekt – státní správa, samospráva, nadace, podnikatelské subjekty, ...[6]

4.1 Financování NNO – o.p.s.

Pro nestátní neziskovou organizaci je velmi důležité, aby potenciální dárci správně pochopili poslání a cíle organizace. Proto je velmi vhodné, aby měla organizace vytvořenu strategii, která blíže specifikuje, na jaké subjekty se bude NNO programově obracet. Zvláště v silném konkurenčním prostředí se toto jeví jako podstatné. [1]

Financování o.p.s. je zabezpečováno:

- veřejným financováním;
- financováním z neveřejných zdrojů.

V prvním případě jde o zdroje poskytované institucemi státní správy (ministerstvy) a samosprávou. Každý rok vláda konkretizuje a upřesňuje aktuální priority v oblasti státní dotační politiky. V oblasti veřejného financování připadá v úvahu ještě možnost financování z krajských, městských či obecních rozpočtů. Tento typ financování je posilován a nabývá zejména regionálního významu. V druhém případě jde o individuální dárcovství, firemní dárce a tuzemské i zahraniční nadace. [1]

Každá o.p.s. by se měla řídit principem **vícezdrojovosti**. Podstata tohoto principu spočívá v získávání zdrojů od více subjektů s hlavním cílem nebyť závislá na jednom zdroji. Důvodem

tohoto principu je to, že většina donátorů není schopna ani ochotna hradit projekty či provoz NO v plné výši.

4.1.1 Samofinancování a fundraising

Pokud o.p.s. generuje příjmy vlastní činností, je tzv. **samofinancována**. Zisk z těchto činností nelze rozdělit mezi vedení takové organizace (hlavní princip neziskových organizací), ale nutně musí být využit k financování další činnosti NNO. Jde o proces, díky kterému je o.p.s. schopna zabezpečit další druhy příjmů, mimo příjmů dotačních. [6] Samofinancování předpokládá vlastní činnost a tím větší diverzifikaci zdrojů v rámci činností o.p.s. S tím je spojen i etický problém, kterému NNO všeobecně čelí v souvislosti se samofinancováním. Organizace je pak nucena rozvíjet své činnosti i v rámci doplňkových aktivit a mohou být ohroženy cíle a poslání organizace. [1] [6] V souvislosti s těmito aspekty jsou vedeny ostré diskuze na toto téma.

Fundraising je pojmem, který se objevuje jen v neziskovém sektoru a je jasným specifikem organizací, které se svými činnostmi zaměřují na veřejnou prospěšnost. Překlad pro pojem fundraising by zněl „vypěstování fondů“ a mohli bychom ho definovat zhruba jako **systematické** získávání finančních i nefinančních zdrojů pro NNO. V podstatě je důležité cílené oslovování dárců a v ideálním případě je s těmito dárci vybudován dlouhodobý vztah či partnerství.

Velmi těžké je pojetí fundraisera. Ve většině organizací je zatím tato osoba interním zaměstnancem a snaží se v množství povinností vyšetřit čas i na vyhledávání potenciálních dárců. Nevýhodou je nesoustředěnost na jednu činnost a také možnost, že režie fundraisera může převýšit sumu, kterou svou činností získal. Další možností je fundraiser externista. Tento model volí rozsahově menší organizace. V tomto případě je možná větší efektivita, protože externista je specialista a soustředí se maximálně na tuto činnost.

Problematické se jeví i ohodnocení fundraisera. Jak bylo zmíněno výše, může se zde objevit neefektivita mezi vynaloženým úsilím finančně ohodnoceným a hodnotou daru. Nicméně je zřejmé, že úloha fundraisera je velmi důležitá a pro činnost a provoz NNO nezbytná. Také proto platy fundraiserů stoupají. [23]

Fundraising by se měl řídit několika základními pravidly. Jde zejména o dlouhodobé cíle z hlediska zajištění zdrojů, dobře zvolené a správně naformulované poslání organizace, etika fundraisingu, osobní přístup k tomuto poslání, asertivita, zdvořilost a pravdivost. [1] [2]

4.1.2 Individuální dárcovství

Individuální dárcovství je jedním ze základních kamenů financování NNO. Je velmi důležité jakou formou o.p.s. bude potenciální donátory oslovovat, aby se z nich stali sympatizanti. Také je nutné řídit se zákonem o ochraně osobních dat.

Možností individuálního dárcovství je mnoho:

- pravidelné dary – inkasní příkazy, trvalé příkazy;
- závěť;
- velké dary – zde je důležitá náležitá a velmi individuální péče o dárce;
- dárcovské SMS – v souvislosti s DMS je novou informací, že mobilní operátoři se vzdali definitivně částek na své náklady a administrativu a z ceny DMS jde nyní na charitativní účely ještě větší část než doposud (konkrétně z DMS hodnoty 30,- Kč bylo na charitu původně odvedeno 27,- Kč, nyní je to částka 28,50,- Kč); [11]
- veřejné sbírky – pokladničky, prodej předmětů, prodej vstupenek.

4.1.3 Firemní dárcovství

Ostatní ekonomické subjekty jsou často klíčovými objekty pro spolufinancování o.p.s., a to z důvodu společenské odpovědnosti firem. [1] Může jít o sociální či např. ekologické důvody společností. Silným motivem jsou daňové úlevy, které jsou poskytovány společností, které se na financování neziskových organizací podílí.

4.1.4 Sponzoring

Sponzoring je oboustrannou akcí. Jde jak o finanční tak i nefinanční podporu neziskové organizace, ale je očekávána jistá protihodnota. Většinou jde o zviditelnění sponzora spojené s marketingovou strategií společnosti.

4.1.5 Hazardní hry

Hazardní hry jsou v České republice upraveny samostatným zákonem, který jako kompenzaci nulového společenského přínosu loterií, kasin a sázkových a jiných hazardních her stanovuje, aby provozovatelé zmíněných činností odváděli část svého zisku na organizace, které se věnují veřejně prospěšné činnosti. Nejčastěji jsou takto „vybrané prostředky“ soustředěny v samostatném fondu a konkrétním neziskovým organizacím jsou rozdělovány prostřednictvím grantových řízení. [1]

Neziskové organizace si nejprve musí stanovit své priority v tomto ohledu, protože pro některé z nich je příjem z výnosů hazardních her nepřijatelný z etického hlediska. Na toto téma se neustále vedou diskuze a je obtížné jednoznačně rozhodnout. Jisté je, že jsou tyto

finance rozdělovány formou grantů z rozpočtu obcí a o tyto granty se na regionální úrovni uchází většina NO. [12]

4.2 Financování PO

Finanční hospodaření příspěvkových organizací je ovlivněno vztahem k rozpočtu svého zřizovatele a toto tvrzení je zakotveno i v Zákoně č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

System financování PO je také založen na **vícezdrojovosti**, a to hlavně v oblasti sociální, na kterou je tato práce zaměřena. Sociální služby jsou za prvé financovány přímo od jejich uživatelů (úhrada za stravu, ubytování a za službu s využitím příspěvku na péči). Dalšími zdroji financování jsou dotace ze státního rozpočtu, dotace kraje a dotace obce. Tyto finanční prostředky by měly být rozdělovány mezi jednotlivé poskytovatele sociálních služeb na takové sociální služby, které občané příslušného kraje a obce potřebují a jsou tedy zároveň součástí jejich komunitního plánování. [24]

Finanční prostředky může PO získat také vlastní činností v rámci doplňkových činností a ze svých vlastních peněžních fondů.

4.2.1 Úhrada od občana

Zdrojem financování PO v sociální sféře je zčásti úhrada od občana, kterému je služba poskytnuta. Tuto formu financování mohou využít i NNO. Ve srovnání NNO a PO nejde tedy o žádnou odlišnost. Pokud na úhradu občan nemá prostředky, nese náklady obec nebo stát. [3]

4.2.2 Transfery

Transferem se rozumí poskytnutí peněžních prostředků z veřejných rozpočtů nebo přijetí peněžních prostředků veřejnými rozpočty, včetně prostředků ze zahraničí, zejména v případě státního rozpočtu, rozpočtů územních samospráv či státních fondů, tedy zejména: [25]

- dotace;
- granty;
- příspěvky;
- subvence;
- dávky;
- nenávratné finanční výpomoci;
- podpory či
- peněžité dary.

4.2.3 Fondy

Dle ČUS č. 704 vytvářejí PO finanční fondy, které jsou dalším zdrojem jejich financování.

Rezervní fond – účelem tohoto fondu je zainteresovanost PO, aby dosahovala lepšího výsledku hospodaření. Lepší výsledek hospodaření vzniká, jestliže náklady PO jsou nižší než výnosy hospodaření spolu s přijatým provozním příspěvkem od zřizovatele. V tomto případě se kladný výsledek převádí do rezervního fondu. Dále do rezervního fondu mohou plynout přijaté peněžní dary. Čerpání tohoto fondu je možné za účelem dalšího rozvoje činnosti PO, překlenutí rozdílů mezi výnosy a náklady v průběhu rozpočtového období, případné úhrady sankcí za porušení rozpočtové kázně. [7]

Investiční fond – je tvořen za účelem financování investičních potřeb PO. Tvořen je z investičních příspěvků od zřizovatele nebo státních fondů, z darů a příspěvků od jiných subjektů, které jsou účelně vázány na investiční záměr, případně může zřizovatel část odpisů DHM ponechat v PO. Z fondu je financována úhrada investičních úvěrů a půjček, investiční výdaje, případně odvod do rozpočtu zřizovatele, pokud to uloží.

Fond odměn – tvořen z lepšího výsledku hospodaření a použit na odměny zaměstnanců.

Fond kulturních a sociálních potřeb – fond je naplňován zálohově z roční plánované výše (2 % z ročního objemu nákladů zúčtovaných na platy a náhrady platů, popřípadě na mzdy a náhrady mzdy a odměny za pracovní pohotovost). Čerpání tohoto fondu je určeno na zabezpečení kulturních, sociálních a dalších potřeb zaměstnanců. Veškerá plnění z fondu, s výjimkou sociálních výpomocí, sociálních půjček a darů, jsou zaměstnancům poskytována nepeněžní formou. [26]

Dalším zdrojem financování je samozřejmě také vytváření rezerv.

5. Vybrané neziskové subjekty

5.1 Představení organizace Domov Ráček o.p.s.

Organizace původně vznikla v roce 1997 pod názvem Sdružení pro pomoc mentálně postiženým ČR (SPMP ČR). Tehdy byla zřízena Okresním výborem SPMP v Rakovníku dle Stanov z roku 1994. V roce 2003 se však tyto stanovy změnilly a právní subjektivita organizace byla zpochybněna. Navíc změnami v přenosu kompetencí dotačního řízení byl výrazně ohrožen chod celé organizace. Tento problém se však netýkal jen této konkrétní organizace, ale všech podobných organizací. Předsednictvo republikového výboru tehdy doporučilo přechod na obecně prospěšnou společnost. [27]

Organizace Domov Ráček o.p.s. vznikla 13.1.2004. Zapsána je u Městského soudu v Praze, spisová značka O 312.

Sídlo: Rakovník, Na Sekyře č.p. 1765, PSČ 269 01

Identifikační číslo: 27115071

Právní forma: Obecně prospěšná společnost

Druh obecně prospěšných služeb:

- a) denní stacionář s rehabilitačním a vzdělávacím programem pro osoby s mentálním či tělesným handicapem, nebo s kombinovanými vadami;
- b) chráněné bydlení s částečnou osobní asistencí a odlehčovací službou;
- c) služby sociálně terapeutické dílny;
- d) sociální rehabilitace, rehabilitační pobyty;
- e) kulturní, sportovní a společenské akce pro osoby s mentálním či tělesným handicapem nebo s kombinovanými vadami a jejich sourozence, rodiče či asistenty;
- f) pomoc uživatelům služeb a jejich rodičům v tíživé situaci (tísňová péče, krizová pomoc a telefonická krizová pomoc, odlehčovací služba);
- g) sociální poradenství, v případě potřeby přímé zastupování uživatelů služeb a průvodcovská služba;
- h) osvětová, vzdělávací a publikační činnost v oblasti sociální a zdravotnické.

Doplňková činnost:

výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona

Statutární orgán – ředitelka:

Ilona Hrušková, dat. nar. 28. února 1962 [28]

Organizace má ve své hlavní náplni pomoc tělesně a mentálně postižené mládeži i dospělým. Těmto lidem zajišťuje denní stacionář, který je v provozu od 6:30 do 17:30 hod. Stacionář je vhodný pro klienty, kteří z důvodů svého mentálního postižení nemohou zůstat doma bez podpory a péče jiné osoby, avšak hospitalizace v nějakém zařízení není nutná. Tento stacionář má kapacitu 28 osob. Ve stacionáři působí velmi fundovaně kvalifikované pracovnice a zajišťují pro klienty denně rehabilitační program s různými druhy terapií.

Organizace provozuje dále sociální terapeutickou chráněnou dílnu, která se dokonce pyšní ochrannou registrační známkou. Sociálně terapeutická dílna je vhodná pro klienty z hlediska jejich začlenění do společnosti a uplatnění na trhu práce. Podporuje u klientů samostatnost, pravidelnou docházkou do zaměstnání se posilují pocity zodpovědnosti a klienti jsou zde motivováni. V této dílně se organizace zaměřuje na činnosti, které jsou rukodělné a klienti se zde realizují po kreativní stránce. Předměty zde vyrobené, jsou nabízeny k prodeji na různých akcích na Rakovnicku.

V prostorách této chráněné dílny také vznikla Galerie. Klienti Domova Ráček o.p.s. se věnují abstraktnímu malování a organizace potřebovala jejich díla někde prezentovat. Jejich obrazy se prodaly např. až do Francie.

Další služba, kterou organizace nabízí, je chráněný byt. Typ této pomoci spočívá v co největším začlenění mentálně postižených osob do běžného života. Jde o to, poskytnout pomoc v oblasti bydlení osobám, které nejsou z nějakého důvodu zdravotního či duševního postižení plně soběstačné a vyžadují pomoc jiné fyzické osoby. Chráněné bydlení pomáhá těmto osobám žít rovnocenný život s ostatními osobami, poskytuje podporu a radu v oblasti, které klient není schopen zvládnout sám a dále zabezpečuje udržovat přirozené sociální vztahy a vazby.

Organizace má 9 zaměstnanců, a to v tomto složení: 1 pedagogická pracovnice a zároveň ředitelka a finanční manažer v jedné osobě, 6 sociálních pracovníků, 1 kuchařka, 1 pomocná síla.

5.1.1 Pravidelné akce organizace Domov Ráček o.p.s.

Domov Ráček o.p.s. pro své klienty zajišťuje bohatý program po celý rok a snaží se tak začlenit osoby s mentálním postižením co nejvíce do společnosti.

Výčet pravidelných akcí:

- Boganův pohár v paintballu
- Vodácký rehabilitační tábor OKOUN
- Rehabilitační pobyt u moře
- Vernisáže v Galerii Ráček
- Účast na rukodělných trzích
- Návštěvy výstav a vernisáží, koncertů a divadel
- Výlety
- Spolupráce s mateřskými školami na Rakovnicku při pořádání kulturních akcí
- Návštěva solných jeskyní, plavání, bowling, cyklistika, zahradní golf, infrasauna a rafting [29]

5.1.2 Stálí sponzoři

Organizace má vzhledem ke svému rozsahu poměrně velké množství stálých sponzorů, což svědčí o dobrém jméne a výsledcích činnosti organizace. Prezentace klientů a výsledky práce s nimi, jsou ve společnosti velmi kladně hodnoceny.

Přehled stálých sponzorů:

- Středočeský kraj,
- Ministerstvo práce a sociálních věcí,
- Město Rakovník,
- Tepelné zásobování Rakovník s.r.o.,
- Procter & Gamble Rakona s.r.o.,
- VZP Rakovník,
- CK KONTAKT,
- Úřad práce Rakovník,
- PROBO GROUP a.s.,
- PROBO TRANS s.r.o. Beroun,
- VEREK s.r.o. Beroun,

- Siemens s.r.o.,
- Klub přátel Dětských domovů Nové Strašecí,
- Ministerstvo kultury ČR,
- JRSK s.r.o.

5.1.3 Financování a vybrané případy účtování organizace Domov Ráček o.p.s.

Sama organizace ve své Výroční zprávě za rok 2012 zmiňuje, že je jednou z mála neziskových organizací, která si nikdy nemohla stěžovat na nedostatek peněz. Tento fakt je jistě zásluhou dobrého a efektivního hospodaření organizace, snahou o co nejnižší výdaje a dále faktem, že mzdové nároky pracovníků jsou drženy na velmi nízké úrovni. Správní ani dozorčí rada žádné odměny nepobírá.

Na účtu **022** eviduje organizace pouze myčku na nádobí a automobil Fabia. Jiný dlouhodobý majetek nevlastní. Prostory, které organizace využívá ke své činnosti, jsou jí svěřeny do nájmu bezúplatně od Města Rakovník, což je jistou pomocí ve financování organizace.

Tabulka 14 - Přehled celkových výnosů a nákladů - Domov Ráček

ROK	VÝNOSY CELKEM	NÁKLADY CELKEM	ZISK/ZTRÁTA
2009	3 327 966,19	3 325 137,55	2 828,64
2010	3 306 289,92	334 388,40	1 901,52
2011	4 465 167,94	4 463 378,57	1 789,37
2012	5 013 701,89	5 012 699,75	1 002,14

Zdroj: Vlastní zpracování dle [29]

Tabulka 15 - Přehled výnosů a nákladů - členěno na hlavní a vedlejší činnost

Rok	Hlavní činnost - VÝNOSY	Hlavní činnost - NÁKLADY	Zisk/Ztráta	Vedlejší činnost - VÝNOSY	Vedlejší činnost - NÁKLADY	Zisk/Ztráta
2009	3 242 911,19	3 294 659,66	-51 748,47	85 055,00	30 477,89	54 577,11
2010	3 228 624,92	3 258 668,10	-30 043,18	77 665,00	45 720,30	31 944,70
2011	4 298 292,94	4 400 478,05	-102 185,11	166 875,00	62 900,52	103 974,48
2012	4 471 993,39	4 547 793,19	-75 799,80	541 708,50	464 906,56	76 801,94

Zdroj: Vlastní zpracování dle [29]

Z přehledu výsledků hospodaření organizace je na první pohled zřejmé, že organizace dokáže

ztráty z hlavní činnosti kompenzovat svojí vedlejší činností.

Organizace je financována provozními dotacemi, které účtuje na účty **348/691**, kde každá dotace je samozřejmě odlišena dalším analytickým členěním. V následující tabulce je uveden přehled poskytnutých provozních dotací v letech 2009 – 2012 i se součty jednotlivých let a tedy celkových provozních dotací v daném roce.

Tabulka 16 - Přehled dotací - Domov Ráček o.p.s.

Rok	Poskytovatel dotace	částka
2009	MěÚ Rakovník	100 000,00
	MPSV	1 215 800,00
	Úřad práce	349 868,00
	Středočeský kraj odbor sportu	30 000,00
	Středočeský kraj odbor kultury	25 000,00
	Ministerstvo kultury	10 000,00
	Středočeský kraj humanitární odbor	120 000,00
	2009 celkem	1 850 668,00
2010	MěÚ Rakovník	70 000,00
	MPSV	1 163 000,00
	Úřad práce	301 647,00
	Středočeský kraj odbor kultury	15 000,00
	Ministerstvo kultury	15 000,00
	Středočeský kraj humanitární odbor	168 000,00
2010 celkem	1 732 647,00	
2011	EU	1 388 192,23
	MěÚ Rakovník	75 000,00
	MPSV	740 000,00
	Úřad práce	222 571,00
	Středočeský kraj odbor sportu	30 000,00
	Ministerstvo kultury	20 000,00
	Středočeský kraj humanitární odbor	220 000,00
2011 celkem	2 695 763,23	
2012	EU	1 908 507,74
	MěÚ Rakovník	80 000,00
	MPSV	754 000,00
	Úřad práce	146 000,00
2012 celkem	2 888 507,74	

Zdroj: Vlastní zpracování dle [29]

Čerpání dotací bylo převážně využito na provoz chráněné dílny, která se hlavně díky grantu od Evropské Unie rozšířila z výroby drobných suvenýrů na opravdovou zakázkovou výrobu. Cílem práce v této dílně však není dosahování zisku, ale účelná práce klientů v rámci jejich terapie.

V roce 2011 přišla organizace o pravidelný příjem z dotací Středočeského kraje, navíc je situace taková, že dotaci z předchozího roku kraj ještě splácí. Dotace od EU byla organizací velmi vhodně využita, o to bude citelnější fakt, že již v tomto roce končí a její úbytek bude na rozpočtu organizace patrný zřetelně.

V roce 2011 proběhla kontrola organizace ze Středočeského kraje, a to z důvodu čerpání peněz z grantu Evropského sociálního fondu, Operačního programu „Lidské zdroje a zaměstnanost“. Tato kontrola dopadla velmi dobře, nebyly shledány žádné závady.

Organizace je také financována dary od různých sponzorů, tyto částky společnost vede na analyticky rozlišených účtech **911** – Rezervní fondy. Z těchto rezervních fondů jsou uvolňovány prostředky na financování provozu organizace, pokud nejsou vázány účelově. Zúčtování fondů je účtováno následovně: **911/648**.

Tabulka 17 - Přehled zúčtování fondů

Rok	Zúčtování fondů - celková částka
2009	223 000,00
2010	379 933,00
2011	312 000,00
2012	436 000,00

Zdroj: Vlastní zpracování dle [29]

Dalším zdrojem organizace jsou příspěvky na péči klientů. Každý klient má, vzhledem ke službám jaké mu organizace poskytuje, stanovenou částku příspěvku, která je účtována na účtech **315/649** opět analyticky členěno dle každého klienta. Organizace má v současné době kolem třiceti klientů a služby, které využívají, jsou v různém rozsahu. Je potřebné podotknout, že příspěvky na péči tvoří jen cca 24% příjmů organizace, zbytek si organizace musí zajistit jinými způsoby. Mezi další příspěvky od klientů patří také příspěvky na stravování. Tyto příspěvky nehradí všichni klienti, ale pouze ti, kteří této služby využívají. Organizace o těchto pohledávkách a výnosech účtuje takto: **315/649**.

Dalším příjmem je pro organizaci nájem chráněného bytu. Byt je využíván s různou

frekvencí a klienti, kteří jsou uznáni jako schopní obývat tento byt s odlehčenou službou, se v něm střídají.

Příjmy z vedlejší činnosti jsou vedeny odděleně a organizace jimi kompenzuje ztráty z činnosti vedlejší. Je tedy patrné, že je schopna částečného samofinancování a udržení rozsahu a kvality poskytovaných služeb přes stále náročnější situaci ekonomického prostředí.

Přehled nejvýznamnějších položek nákladů je uveden v následující tabulce:

Tabulka 18 - Přehled vybraných nákladů Domov Ráček o.p.s.

Rok	Náklady na hlavní činnost	Částka
2009	Spotřeba materiálu	493 370,00
	Spotřeba energie	138 957,00
	Ostatní služby	914 849,00
	Mzdové náklady	1 241 414,00
	Zákonné pojištění	388 934,00
	Ostatní náklady	117 133,00
2010	Spotřeba materiálu	460 740,00
	Spotřeba energie	151 410,00
	Ostatní služby	812 887,00
	Mzdové náklady	1 269 701,00
	Zákonné pojištění	426 185,00
	Ostatní náklady	137 743,00
2011	Spotřeba materiálu	594 514,00
	Spotřeba energie	231 770,00
	Ostatní služby	1 035 522,00
	Mzdové náklady	1 786 386,00
	Zákonné pojištění	584 571,00
	Ostatní náklady	167 713,00
2012	Spotřeba materiálu	456 677,00
	Spotřeba energie	215 585,00
	Ostatní služby	1 008 161,00
	Mzdové náklady	2 021 452,00
	Zákonné pojištění	678 477,00
	Ostatní náklady	97 574,00

Zdroj: Vlastní zpracování dle [29]

5.2 Představení organizace Domov seniorů Nové Strašecí, poskytovatel sociálních služeb

Příspěvková organizace Domov seniorů Nové Strašecí, poskytovatel sociálních služeb vznikl dne 24. listopadu 2004. Jeho historie je však podstatně delší. Jako okresní chorobinec byl zřízen již v roce 1893 a jeho kapacita byla tehdy 50 osob.

Od roku 2004 je zapsán u Městského soudu v Praze, spisová značka Pr 957.

Sídlo: Nové Strašecí, Křivoklátská 417, PSČ 270 01

Identifikační číslo: 71209921

Právní forma: Příspěvková organizace

Předmět činnosti: hlavním účelem zřízení příspěvkové organizace je poskytování sociálních služeb. Předmět činnosti je vymezen rozhodnutím o registraci podle § 78 -84 zák. č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. [30]

Statutární orgán: Ředitel: Miluše Jůnová dat. nar. 23. listopadu 1957

Organizace byla zřízena na základě Zřizovací listiny usnesením zastupitelstva Středočeského kraje č. 51-15/2006/ZK ze dne 18.12.2006, vydané dne 1.1.2007.

Organizace zajišťuje poskytování sociálních služeb seniorům pro zajištění důstojného, aktivního a bezpečného života. Dále poskytuje podporu a pomoc k plnohodnotnému a kvalitnímu životu.

V současné době poskytuje organizace dvě základní sociální činnosti.

V prvním případě jde o Domov pro seniory. Domov pro seniory disponuje kapacitou 75 lůžek, která jsou situována na převážně dvoulůžkových a jednolůžkových pokojích. K dispozici jsou také tři bytové garsoniéry.

Organizace se snaží zabezpečit seniorům z cílové skupiny (nad 65 let) dostatek soukromí, ale na druhou stranu i kontakt se svým okolím, podporuje soběstačnost klientů, snaží se zajistit individuální přístup ke klientům a zachování lidské důstojnosti.

V souvislosti s touto činností zajišťuje:

- bydlení v jednolůžkových a dvoulůžkových pokojích s možností zamykání a vybavení vlastním nábytkem a televizí (možnost využití společné digitalizované

televizní antény – bezplatně);

- celodenní stravování 4x denně (včetně diety diabetické a žlučnickové a 2.večeře diabetické);
- zdravotní péči zajišťuje 2x týdně praktický lékař, lékař specialista (psychiatr);
- ošetrovatelskou činnost, která je zajištěna kvalifikovaným zdravotnickým personálem po dobu 24 hodin, systémem primárních sester;
- úklid pokojů a příslušenství je prováděn pracovníci pro úklid (klient si může provádět úklid i sám);
- péči o prádlo osobní i ložní zajišťuje domov vlastní prádelnou, žehlírnou i opravou prádla;
- ve vzdálenosti 100 m od Domova seniorů je poliklinika s odbornými lékařskými ambulancemi, lékárnou a zdravotnickými potřebami;
- podle stupně závislosti na druhých osobách je poskytována podpora a pomoc v běžných denních činnostech (oblékání, umývání, stravování, pohyb, psychická aktivita) kvalifikovanými pracovníky přímé péče;
- individuální přístup ke klientům je zajištěn systémem tzv. klíčových (osobních) pracovníků;
- každý senior má svého klíčového pracovníka k individuální podpoře v denních činnostech a při poskytování dalších služeb. [31]

V druhém případě jde o Alzheimercentrum Pohoda. Tato sociální služba je určena klientům s Alzheimerovou a Parkinsonovou nemocí, vaskulární demencí a jinými formami demence. Toto centrum má kapacitu 26 lůžek, které jsou rozmístěny na 10 pokojích. Budova pro toto centrum je nově postavena a disponuje navazující terapeutickou zahradou.

V rámci této sociální služby jsou poskytovány tyto činnosti:

- bydlení ve dvoulůžkových a třílůžkových pokojích;
- celodenní stravování 4 x denně (včetně diety diabetické a žlučnickové a 2.večeře pro diabetiky);
- zdravotní péči zajišťuje 2x týdně praktický lékař, lékař specialista (psychiatr);
- ošetrovatelskou činnost, která je zajištěna kvalifikovaným zdravotnickým personálem po dobu 24 hodin systémem primárních sester;
- úklid pokojů a příslušenství je prováděn pracovníci pro úklid (klient si může provádět

úklid i sám);

- péči o prádlo osobní i ložní zajišťuje domov prádelnou, žehlírnou i opravou prádla;
- ve vzdálenosti 100 m od domova je poliklinika s odbornými lékařskými ambulancemi, lékárnou a zdravotnickými potřebami;
- podle stupně závislosti na druhých osobách je poskytována podpora a pomoc v běžných denních činnostech (oblékání, umývání, stravování, pohyb, psychická aktivita) kvalifikovanými pracovníky přímé péče;
- individuální přístup ke klientům je zajištěn systémem tzv. klíčových (osobních) pracovníků;
- každý uživatel má svého klíčového (osobního asistenta) pracovníka k individuální podpoře v denních činnostech a při poskytování dalších služeb;
- individuální aktivizaci klientů v rámci konceptu SET (terapie sebeudržení). [32]

Organizace má momentálně 71 zaměstnanců. Složení zaměstnanců je následující: 5 sociální pracovníce, 4 THP, 7 zdravotníků, 33 pracovníků přímé péče, 4 ergoterapeut, 1 ošetrovatelka, 3 kuchařky, 3 pomocnice v kuchyni, 2 pracovníce v prádelně, 5 uklízeček a 4 údržbáři.

V počtu a skladbě zaměstnanců nastala, na poměry organizace, velká změna s přelomem roku 2011 na rok 2012. V roce 2011 měla organizace zaměstnanců 46. Se zprovozněním nového oddělení (Alzheimercentrum Pohoda) musela organizace poměrně značně navýšit stav zaměstnanců. Poměr skladby zaměstnanců zůstal zachován. Nejvíce zaměstnanců bylo přijato jako pracovník přímé péče, a to celkem 17 zaměstnanců. Nárůst je tedy značný.

5.2.1 Pravidelné akce Domova seniorů Nové Strašecí

Domov seniorů se snaží svoje klienty udržovat co nejvíce duševně mladé a zajišťuje jim mnoho společenských akcí, při kterých mají příležitost vzpomínat a udržovat důležité sociální kontakty a vazby. Zde je přehled akcí, které Domov seniorů pravidelně zajišťuje:

- promítání fotografií z různých akcí;
- pořádání plesů, karnevalů;
- pořádání výletů, oslav, besed;
- návštěvy muzeí s odbornými přednáškami;
- pořádání odborných přednášek v klubovně Domova spojené s promítáním dokumentů;

- posezení s hudebním doprovodem;
- vícedenní výletové pobyty;
- spoluúčast na sportovních akcích pořádaných spřátelenými domovy pro zdravotněji klienty;
- mikulášské, vánoční a silvestrovské akce. [33]

Dále Domov seniorů zajišťuje vzdělávání pro své zaměstnance. Zaměstnanci mají stanoven počet hodin, který musí během roku svou účastí na školení splnit. Např. v roce 2012 se v domově konalo 14 dvouhodinových seminářů interního vzdělávání, zaměstnanci se dále zúčastnili externích školení a akreditovaných seminářů. Za rok 2012 byl stanoven počet hodin na školení 24 a většina zaměstnanců tento limit překročila. [34]

5.2.2 Stálí sponzoři

Domov seniorů Nové Strašecí má své stálé příznivce, kteří přispívají převážně na speciální akce domovem pořádané. Jde především o plesy a různé jiné akce, které Domov pořádá pro své klienty. Přehled několika vybraných sponzorů je uveden níže:

- Krajský úřad Středočeského kraje
- Tradiční pivovar v Rakovníku
- MěÚ Nové Strašecí
- Procter & Gamble - Rakona s.r.o., Rakovník
- LEKIN, Lékárna Stochov, Mgr. Miroslav Adlt
- Všeobecná zdravotní pojišťovna – Rakovník
- Nábytek Spektrum, N. Strašecí
- JFC – Computers, Nové Strašecí
- Zahradnictví Lípová Jaroslava, Nové Strašecí
- ČLUZ a.s., Nové Strašecí
- ČESTAV s,r,o, Nové Strašecí
- Hartmann RICO, a.s.

Mezi další sponzory bychom mohli zařadit i poměrně značné množství fyzických osob, kterým není lhostejný osud této organizace, a dle svých možností organizaci podporují také.

5.2.3 Financování a vybrané případy účtování organizace Domov seniorů Nové Strašecí, poskytovatel sociálních služeb

Organizace je samostatnou účetní jednotkou s vlastními účty a hospodaří s majetkem a finančními prostředky, které jí byly přiděleny ze státního rozpočtu, od zřizovatele, dále s dary a příspěvky od právnických a fyzických osob a s prostředky svých fondů.

Ke dni, kdy byla tato organizace zřízena, jí byl zřizovatelem předán do správy a užívání movitý i nemovitý majetek. Majetek na účtu **021** činil k 1.1.2012 12 850 425,- Kč. Během roku byla dokončena přístavba nového oddělení, a to Alzheimercentra Pohoda. Tuto přístavbu hradil Středočeský kraj a to formou bezúplatného převodu. Organizace Domov seniorů Nové Strašecí v průběhu stavby neobdržela ani jednotlivé faktury, vše se financovalo přímo ze Středočeského kraje. Organizace obdržela předávací protokol od Středočeského kraje, kde byla vždy uvedena suma peněz. Účtování probíhalo postupně dle jednotlivých akcí a bylo účtováno způsobem **042/401** a dále **021/042**. K 31.12.2012 byl stav na účtu 021 tento: 32 181 741,- Kč.

Další část dostavby byla hrazena z vlastních zdrojů jako investice schválená zakladatelem. Účtováno následujícím způsobem: **416/401**.

Dále byl pořízen automobil Peugeot z vlastních zdrojů, tedy z investičního fondu. Organizace tento fond tvoří tak, že každý rok převede výši odpisů na tento investiční fond. Účtováno **321/042**, po zařazení **022/042**, úhrada **321/241** a převod fondů **416/401**.

Tabulka 19 - Přehled celkových výnosů a nákladů - Domov seniorů Nové Strašecí

ROK	VÝNOSY CELKEM	NÁKLADY CELKEM	ZISK/ZTRÁTA
2010	21 471 865,59	21 414 310,89	57 554,70
2011	20 626 000,00	20 364 167,00	261 833,00
2012	27 768 000,00	27 757 323,04	10 676,96

Zdroj: Vlastní zpracování dle [33]

Organizace Domov seniorů Nové Strašecí nemá od svého zřizovatele oprávnění provádět jakoukoli doplňkovou činnost. Výsledky hospodaření jsou tedy za činnost hlavní. Z Tabulky č. 19 je patrné, že jak výnosy, tak náklady se v porovnání let 2011 a 2012 značně zvýšily. Je to důsledek otevření nového Alzheimercentra, které bylo uvedeno do provozu k 1.1.2012.

Organizace je financována hlavně státními dotacemi z Ministerstva práce a sociálních věcí, peněžními prostředky získanými z rozpočtu svého zřizovatele, prostředky získanými vlastní činností a prostředky svých fondů.

V Tabulce č. 20 je uveden přehled prostředků, které organizace nezískala vlastní činností, ale jako dotace či příspěvek.

Tabulka 20 - Přehled dotací - Domova seniorů Nové Strašecí

Rok	Poskytovatel dotace	částka
2010	Příspěvek od zřizovatele	568 900,00
	MPSV	4 632 000,00
2010 celkem		5 200 900,00
2011	Příspěvek od zřizovatele	834 220,00
	MPSV	4 000 000,00
2011 celkem		4 834 220,00
2012	Příspěvek od zřizovatele	581 862,00
	MPSV na Domov seniorů	3 332 000,00
	MPSV na Alzheimercentrum	1 000 000,00
	Středočeský kraj humanitární odbor	1 000 000,00
2012 celkem		5 913 862,00

Zdroj: Vlastní zpracování dle [33]

Příspěvek od zřizovatele byl ve všech třech letech neinvestiční a byl určen jako provozní. Čerpán byl částečně na financování mzdových nákladů a ke krytí odpisů v aktuálním roce.

Organizace za své služby klientům účtuje poplatek za lůžko a stravu. Přehled vývoje cen následuje.

Tabulka 21 - Přehled cen za poskytované služby

Rok/Cena	2010	2011	2012
Jednolůžkový pokoj	150,00 Kč/den	200,00 Kč/den	210,00 Kč/den
Dvoulůžkový pokoj	150,00 Kč/den	177,00 Kč/den	177,00 Kč/den
Trojlůžkový ošetřovatelský pokoj	180,00 Kč/den	200,00 Kč/den	210,00 Kč/den
Strava	125,00 Kč/den	158,00 Kč/den	158,00 Kč/den

Zdroj: Vlastní zpracování dle informací účetní jednotky

Příjem za ubytování a stravu činí ročně cca 33% celkových příjmů organizace.

Významným zdrojem financování organizace je hospodaření s vlastními fondy. Přehled pohybu na účtech fondů je následující:

Tabulka 22 - Přehled pohybů na účtech fondů

Rok	Fond	Pohyb na účtu	Suma	
2010	FKSP	příděl	164 410,00	
		čerpání	127 643,00	
		zůstatek	36 767,00	
	Investiční fond	příděl	269 664,00	
		čerpání	323 000,00	
		zůstatek	0,00	
	Rezervní fond	příděl	260 594,00	
		čerpání	189 776,00	
		zůstatek	70 818,00	
	Fond odměn	příděl	0,00	
		čerpání	0,00	
		zůstatek	72 720,00	
	2011	FKSP	příděl	92 619,00
			čerpání	70 569,00
			zůstatek	58 817,00
Investiční fond		příděl	281 382,00	
		čerpání	0,00	
		zůstatek	281 382,00	
Rezervní fond		příděl	95 054,00	
		čerpání	100 977,00	
		zůstatek	64 895,00	
Fond odměn		příděl	0,00	
		čerpání	0,00	
		zůstatek	72 720,00	
2012		FKSP	příděl	143 778,00
			čerpání	133 380,00
			zůstatek	69 215,00
	Investiční fond	příděl	850 199,00	
		čerpání	963 738,00	
		zůstatek	167 643,00	
	Rezervní fond	příděl	309 570,00	
		čerpání	221 923,00	
		zůstatek	152 542,00	
	Fond odměn	příděl	0,00	
		čerpání	0,00	
		zůstatek	72 720,00	

Zdroj: Vlastní zpracování dle informací účetní jednotky

Z Fondu kulturních a sociálních potřeb je čerpáno převážně na příspěvky na rehabilitační masáže, kulturně-společenské akce, dary k jubileím, příspěvky na stravování zaměstnanců

a příspěvky na rekreaci. Do rezervního fondu jsou pravidelně přidělovány kladné výsledky hospodaření a finanční dary. V roce 2012 se stav fondu navýšil ještě o přijaté dědictví. Čerpáno bylo na posílení Investičního fondu. Investiční fond je tvořen z odpisů aktuálního roku. V roce 2012 stav fondu navýšila ještě investiční dotace od zřizovatele a byla převedena část prostředků z rezervního fondu. Fond odměn čerpán nebyl.

Organizace je z malé části také financována dary. V roce 2010 šlo např. o finanční dar 10 000,- Kč a drobné věcné dary. V roce 2011 činila výše finančních darů 37 500,- Kč a věcné dary byly poskytnuty ve výši 79 148,- Kč. V roce 2012 obdržela organizace finanční dary ve výši 44 000,- Kč a věcné dary v hodnotě 57 913,- Kč.

Následuje přehled nákladů v druhovém členění:

Tabulka 23 - Přehled vybraných nákladů - Domov seniorů Nové Strašecí

Rok	Náklady organizace	Částka
2009	Spotřeba materiálu	3 581 830,00
	Spotřeba energie	676 223,00
	Ostatní služby	1 486 465,00
	Mzdové náklady	7 992 415,00
	Zákonné pojištění	2 540 800,00
	Ostatní náklady	421 451,00
2010	Spotřeba materiálu	3 818 243,00
	Spotřeba energie	771 535,00
	Ostatní služby	1 543 225,00
	Mzdové náklady	8 326 842,00
	Zákonné pojištění	2 776 185,00
	Ostatní náklady	488 128,00
2011	Spotřeba materiálu	4 241 526,00
	Spotřeba energie	797 088,00
	Ostatní služby	1 563 788,00
	Mzdové náklady	9 388 333,00
	Zákonné pojištění	3 159 109,00
	Ostatní náklady	471 848,00
2012	Spotřeba materiálu	4 222 484,00
	Spotřeba energie	914 903,00
	Ostatní služby	2 099 624,00
	Mzdové náklady	14 498 839,00
	Zákonné pojištění	4 937 990,00
	Ostatní náklady	627 940,00

Zdroj: Vlastní zpracování dle informací účetní jednotky, [33]

Mzdy organizace se vzhledem k zahájení činnosti druhé služby (Alzheimercentra Pohoda) značně zvýšily včetně odvodů a nákladů spojených s provozem.

Mzdy za rok 2012 byly financovány v cca tomto poměru:

- 30% ze státní dotace MPSV
- 7% z Humanitárního fondu Středočeského kraje
- 4% z příspěvku zřizovatele
- 11% z úhrad zdravotních pojišťoven

- 48% z vlastních provozních prostředků organizace [34]

5.3 Srovnání metod financování konkrétní obecně prospěšné společnosti a příspěvkové organizace

Z výše uvedených skutečností, jak teoretických, tak praktických, vyplývá, že obecně prospěšná společnost má poměrně značné množství možností financování své organizace ve srovnání s příspěvkovou organizací. Na druhou stranu má příspěvková organizace jistý příjem od svého zřizovatele a na dotace ze státního rozpočtu dosahuje o poznání snadněji. Příspěvková organizace Domov seniorů Nové Strašecí, poskytovatel sociálních služeb je z velké části schopen samofinancování a svojí činností a kladným výsledkem hospodaření si zabezpečuje nepřetržité trvání účetní jednotky. Kvalita služeb je na velmi vysoké úrovni a organizace se snaží tento vysoký standard naopak stále zvyšovat. Náklady se snaží udržet v minimálních mezích. Přestože se v posledním sledovaném účetním období značně zvedly mzdy, tyto náklady byly kompenzovány také nárůstem výnosů z nového centra a kladný výsledek se organizaci podrželo udržet.

Obecně prospěšná společnost domov Ráček o.p.s. je financován převážně dotacemi z různých zdrojů a vlastní činností. V teoretické části byly popsány způsoby různých možností financování a z části praktické vyplývá, že organizace plně nevyužívá všechny možnosti, které má k dispozici. Organizace je schopna se samofinancovat a její výsledek hospodaření je po započtení s výsledkem z vedlejší činnosti kladný.

Ze srovnání plyne fakt, že příspěvková organizace má podstatně menší možnosti výběru svého financování oproti obecně prospěšné společnosti. Domov seniorů Nové Strašecí dokonce nemá od svého zřizovatele ani povoleny jakékoli jiné vedlejší činnosti, které by dle zřizovatele mohly být provozovány na úkor kvality služeb poskytovaných v rámci hlavní činnosti. Na druhou stranu mají jistý alespoň příděl od svého zřizovatele. Pokud však vezmeme na zřetel výši příspěvku ve srovnání s náklady, které organizace vykazuje, je jasné, že tento příděl není nikterak postačující.

Obě organizace bojují s byrokracií, která je s poskytováním dotací spojena. Shodují se na značně komplikovaných systémech vykazování a kontrol. Obě organizace se dále shodují na tom, že je práce spojená s vykazováním všeho potřebného okolo dotací, jen zdržuje od prospěšné práce.

6. Návrh na konkrétní opatření

Analýza financování obou organizací za několik let zpětně a vzájemné srovnání odhalila další možnosti zefektivnění činností. Z výstupů vyplývá skutečnost, že ačkoli jsou z hlediska výsledků, na tom obě organizace velmi dobře, je možné doporučit osvědčené postupy jiných neziskových organizací.

Ze zjištěných skutečností lze doporučit opatření hlavně pro obecně prospěšnou společnost. Protože organizace nemá možnost dalšího zaměstnaneckého poměru z důvodu financí, je vhodné doporučit konzultace se zkušeným fundraiserem, který se bude dobře orientovat v problematice získávání financí pro neziskový sektor. Pro organizaci by bylo přínosné, kdyby využila větší potenciál, který je z hlediska financování nestátních neziskových organizací možný. Problém není ve výsledcích hospodaření, ale zlepšilo by se pokrytí a větší záběr. Organizace by se nemusela tolik obávat, zda na další období opět získá nějaké dotace. Z hlediska hospodaření s finančními prostředky se však organizaci nedá vytknout žádná podstatná záležitost, která by nějakým způsobem narušovala chod organizace. Naopak, organizace je na Rakovnicku velmi uznávána okolím pro činnosti, kterým věnuje svou podstatu a pro velmi sympatickou prezentaci svých činností.

Největší problém je pro neziskovou organizaci vždy financování svých činností. Proto se v závěru tato práce pokusí vyčíslit, zda je vůbec reálné kontaktovat fundraisera z hlediska nákladů na něj vynaložených.

První náklady na fundraisera vzniknou organizaci ještě před jeho využitím. Organizace bude nucena zvážit, zda sama nějakého odborníka osloví na základě vyhledání webových stránek nebo pro ni bude výhodnější vybrat si ze zaslaných nabídek. V takovém případě by bylo dobré např. podat inzerát do novin či přímo vypsát výběrové řízení. S takovým počinem však souvisejí první náklady.

Pokud budeme uvažovat podání inzerátu, ceny jsou stanoveny většinou za jednotlivé řádky inzerátu. V místním tisku je stanovena cena 40,-/řádek a jedná se o tisk, který vychází v týdenní periodě. Bude tedy nutné, aby inzerát vyšel alespoň 4 krát po sobě.

Při podání níže uvedeného návrhu inzerátu náklady organizaci přijdou na 240,- Kč za podání jednoho inzerátu, a pokud budeme počítat s variantou čtyř opakování, celkové náklady budou 960,- Kč. Nutno podotknout, že na pouhé oslovení případného odborníka to není

zanedbatelná částka v rozpočtu malé neziskové organizace. S jistotou by bylo vhodné inzerovat také na stránkách <http://www.neziskovky.cz/>, které se přímo zabývají problematikou neziskových organizací a je velká pravděpodobnost, že zde hledají kontakty zmínění odborníci.

Tabulka 24 - Návrh inzerátu na oslovení fundraisera

Domov Ráček o.p.s.

hledá pro případnou dlouhodobou spolupráci odborníka z oblasti fundraisingu.

Spolupráce formou konzultací a pomoci s jednotlivými projekty.

Pro bližší informace nás prosím kontaktujte.

Tel. 313/519 xxx

E-mail: domovracek@seznam.cz

Pokud bychom uvažovali o vypsání výběrového řízení, měli bychom zhruba stejné náklady na podání oznámení, že se takové výběrové řízení koná a zároveň bychom museli kalkulovat s časem, který by zaměstnanci organizace museli věnovat kompletní přípravě. Tedy sestavení dotazníků, případně testů, zjišťování informací, jaké požadavky klást na vypsanou pozici, zajištění místnosti a osob, které by uchazeče hodnotili.

Tato varianta je myslím pro takto malou neziskovou organizace nereálná jak svým rozsahem, tak i z nákladového hlediska.

Další oblastí nákladů je odměna fundraisera.

Fundraiser si odměnu stanovuje na základě rozsahu celého projektu a na objemu vykonané práce. Ve většině případů tak činí srážkou určitého procenta z grantu či dotace, o kterou se zasloužil. Paušální částky v této sféře nejsou běžně účtovány. Toto ale platí jen v případě, že se fundraiser kompletně podílí na projektu. Pokud nezisková organizace vyžaduje od fundraisera jen konzultace, účtuje fundraiser hodinovou sazbu, která se pohybuje v rozmezí 150,- až 250,- Kč/hod.

Malý příkladový propočet:

Tabulka 25 - Příklad nákladů na fundraisera

Sazba Kč/hod.	Počet konzultovaných hodin	Náklady na fundraisera	Získané dotace/granty
200,-	50	10 000,-	15 000,-
200,-	20	4 000,-	10 000,-

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce je počítáno s průměrnou hodinovou sazbou na trhu. Je jasné, že v případě pouhých konzultací s fundraiserem, je pro neziskovou organizaci výhodnější konzultovat jen menší projekt, kde je zapotřebí méně hodin práce fundraisera. I v případě menšího zisku z dotací či grantů je pak rozdíl mezi náklady a výnosy větší než v případě většího projektu a tím pádem i většího rozsahu konzultací. V případě většího projektu by bylo vhodné zvážit smluvní vztah s fundraiserem na základě stanovené procentní částky ze získané dotace či grantu.

7. Závěr

Ze všech výše uvedených analýz a komparací vyplynulo, že obě neziskové organizace mají své postavení na trhu se sociálními službami pevně dané a ve společnosti jsou velmi pozitivně vnímány. Při podrobném pohledu na složky nákladů je jasné, že organizace se snaží hospodařit maximálně efektivně s ohledem na jejich neziskový charakter a problematiku získávání dostupných financí.

Zúčtování dotací je pravidelně uváděno u obou organizací ve výroční zprávě a správnost čerpání a účtování dotačních nároků je každoročně ověřována auditorskou zprávou s výrokem auditora, který byl vždy bez výhrad.

Největší obtíže zaznamenávají obě organizace v dokumentacích, které musejí vést právě z hlediska dotací. Pro organizace je to velmi složitý mechanismus, a přestože se v neziskovém sektoru pohybují jejich zaměstnanci i statutární orgány značnou dobu, stále leckde tápají.

Nově vzniklé legislativní předpisy těmto neziskovým organizacím ještě podstatně zkomplikují jejich činnost. Neziskový sektor je trochu opomíjen a v promítání změn a novelizací je vždy nejvíce pozadu. Nyní se změnou Občanského zákona a Zákona o korporacích čeká neziskové organizace značné množství reforem a z uvedení těchto změn jistě vyplynou další, které budou následovat v dalších letech. Pro osoby, které se v neziskové sféře pohybují, to bude znamenat mnoho školení a získávání podrobných informací, bohužel je však tento vývoj nezbytný. Neziskový sektor tvoří nedílnou a poměrně značnou součást naší ekonomiky a tak je třeba tento sektor nezanedbávat.

Neziskový sektor se neustále rozrůstá a vypovídá o úrovni sociálního citění na našem území. Téma je velmi aktuální hlavně z hlediska stále probíhajících projektů a grantů, které jsou financovány Evropskou unií. Organizace musí být neustále aktivní a sledovat trendy, možnosti projektů, vypsání granty a samozřejmě změny v zákonech. Snažit se o vhodnou a korektní formu propagace jejich činností a popularizaci neziskového sektoru u veřejnosti. Toto je velice důležité, protože pohled veřejnosti je pro neziskové organizace podstatnou součástí jejich práce. Oslovení veřejnosti je citlivé téma a neziskové organizace musí dobře zvážit své kroky, aby byly pozitivně vnímány.

Seznam tabulek:

Tabulka 1 - Vývoj počtu NNO v ČR v letech 1990 - 2012.....	16
Tabulka 2 - zastoupení PO v ČR v letech 2007 - 2012	20
Tabulka 3 - vybrané účetní operace NNO na třídě 0	24
Tabulka 4 - Vybrané účetní operace NNO na třídě 1.....	25
Tabulka 5 - Vybrané účetní operace NNO na třídě 3.....	26
Tabulka 6 - Vybrané účetní operace NNO na třídě 9 (I).....	28
Tabulka 7 - Vybrané účetní operace NNO na třídě 9 (II).....	29
Tabulka 8 - Vybrané účetní operace NNO na třídě 9 (III)	29
Tabulka 9 - Vybrané účetní operace NNO na závěrkových účtech.....	30
Tabulka 10 - Vybrané účetní operace PO - transfery	33
Tabulka 11 - Vybrané účetní operace PO na třídě 2.....	35
Tabulka 12 - Vybrané účetní operace PO na třídě 3.....	36
Tabulka 13 - Vybrané účetní operace PO na třídě 4.....	37
Tabulka 14 - Přehled celkových výnosů a nákladů - Domov Ráček.....	46
Tabulka 15 - Přehled výnosů a nákladů - členěno na hlavní a vedlejší činnost	46
Tabulka 16 - Přehled dotací - Domov Ráček o.p.s.....	47
Tabulka 17 - Přehled zúčtování fondů	48
Tabulka 18 - Přehled vybraných nákladů Domov Ráček o.p.s.	49
Tabulka 19 - Přehled celkových výnosů a nákladů - Domov seniorů Nové Strašecí.....	54
Tabulka 20 - Přehled dotací - Domova seniorů Nové Strašecí	55
Tabulka 21 - Přehled cen za poskytované služby.....	55
Tabulka 22 - Přehled pohybů na účtech fondů	56
Tabulka 23 - Přehled vybraných nákladů - Domov seniorů Nové Strašecí.....	58
Tabulka 24 - Návrh inzerátu na oslovení fundraisera.....	61
Tabulka 25 - Příklad nákladů na fundraisera.....	62

Seznam zkratek:

zkratka	popis
atd.	a tak dále
č.	číslo
č. op.	číslo operace
ČR	Česká republika
ČÚS	české účetní standardy
D	Dal – pasivní strana účtu
DHM	dlouhodobý hmotný majetek
DMS	dárcovská textová zpráva
EU	Evropská unie
FKSP	Fond kulturních a sociálních potřeb
IČO	identifikační číslo osoby
Kč	korun českých
KFM	krátkodobý finanční majetek
MD	Má dáti – aktivní strana účtu
MěÚ	Městský úřad
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
např.	například
NNO	nestátní nezisková organizace
NO	nezisková organizace
NOZ	novelizace občanského zákona
OPS, o.p.s.	obecně prospěšná společnost
PO	příspěvková organizace
POÚSC	příspěvková organizace zřízená územním samosprávným celkem
s.	strana
Sb.	Sbírka
SMS	krátká textová zpráva
sv.	svatá
tj.	to je
tzn.	to znamená
tzv.	tak zvaný
ÚSC	územní samosprávný celek
z lat.	z latinského
ZÚ	Zákon o účetnictví

Seznam zdrojů:

Literatura:

- [1] BOUKAL, Petr. *Nestátní neziskové organizace (teorie a praxe)*. 1. vydání, Praha: Oeconomica, 2009, 304s., ISBN 978-80-245-1650-9
- [2] EDLES, L. Peter. *Fundraising : Hands-on Tactics for Nonprofit Groups*. L. Peter Edles. New York : McGraw-Hill, Inc., 1993, 288 s., ISBN 0-07-018928-5.
- [3] HYÁNEK, Vladimír., PROUZOVÁ, Zuzana., ŠKRABELOVÁ, Simona a kol. *Neziskové organizace ve veřejných službách*. 1. vydání, Brno: Masarykova univerzita, 2007, 291s., ISBN 978-80-210-4423-4
- [4] PELC, Vladimír., *Daňové podmínky působení neziskových subjektů*. 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2010, 162s., ISBN 978-80-7400-190-1
- [5] STEJSKAL, Jan., *Ekonomika neziskové organizace*. 1. vydání, Pardubice: Koalice nevládek Pardubicka, 2010, 272s., ISBN 978-80-8682-555-7
- [6] STEJSKAL, Jan., KUVÍKOVÁ, Helena., MAŤÁTKOVÁ, Kateřina. *Neziskové organizace – vybrané problem ekonomiky se zaměřením na nestátní neziskové organizace*. 1. vydání, Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2012, 172s., ISBN 978-80-7357-973-9
- [7] MORÁVEK, Zdeněk., MOCKONČIAKOVÁ, Alena., PROKŮPKOVÁ, Danuše., *Meritum Příspěvkové organizace 2012-2013*. 6. vydání, Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2012, 396s., ISBN 978-80-7357-736-0
- [8] TAKÁČOVÁ, Hana. *Účetnictví neziskových organizací*. 1. vydání, Praha: Oeconomica, 2010, 186s., ISBN 978-80-245-1664-6
- [9] VORBOVÁ, Helena. *Účetní souvztažnosti pro příspěvkové organizace*. Praha: Verlag Dashofer, nakladatelství, spol. s.r.o., 2011, 208s., ISSN 1801-8157

Periodika:

- [10] FLOSSMANOVÁ, Eva. *Ústav, spolek nebo OPS? Svět neziskovek*. Zpravodaj pro neziskové organizace, č.11 – ISSN 1803-8824
- [11] Svět neziskovek. Zpravodaj pro neziskové organizace, č.10 – ISSN 1803-8824
- [12] *Anketa: Jak se díváte na příjem darů od společnosti provozující sázky a hazardní hry?* Svět neziskovek. Zpravodaj pro neziskové organizace, č.9 – ISSN 1803-8824

Internetové zdroje:

[13] Zdroj: Portál Managementmania, Veřejný sektor [online]

Dostupné na www: <https://managementmania.com/cs/verejny-sektor> [cit. 28.8.2013]

[14] Zdroj: Portál: Institut for social and economic analyses. Fundace v novém občanském zákoníku [online]

Dostupné na www:

<http://iseacz.org/Aktuality/Posledn%C3%AD%C4%8Dl%C3%A1nkyakoment%C3%A1%C5%99e/tabid/64/articleType/ArticleView/articleId/100/Fundace-v-novm-obansk-m-zkonku.aspx> [cit. 19.1.2014]

[15] Zdroj dat: Informační portál neziskových organizací – statistika počtu NNO [online]

Dostupné na www: http://www.neziskovky.cz/clanky/511_538_543/fakta_neziskovky-v-statistika-poctu-neziskovych-organizaci/ [cit. 19.1.2014]

[16] Zdroj: LOVĚTÍNSKÝ, Vojtěch., MYSLÍKOVÁ, Petra. *Odpověď na dotaz: Fungování příspěvkových organizací v České republice a vybraných zemích Evropy* [online] (zpracoval Parlamentní institut), duben 2011

Dostupné na www: http://www.avpo.cz/sdata/prispevkove_organizace_v_CR_a_EU_78.pdf [cit. 19.1.2014]

[17] Zdroj: DVOŘÁK, Tomáš., *Současná právní úprava příspěvkových organizací.* [online]

Dostupné na www: <http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d8074v10727-soucasna-pravni-uprava-prispevkovych-organizaci/> [cit. 19.1.2014]

[18] Zdroj dat: Český statistický úřad. Veřejné databáze. Ekonomické subjekty podle právní formy [online]

Dostupné na www:

<http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?voa=tabulka&cislotab=ORG9020UC&vo=tabulka> [cit. 19.1.2014]

[19] Zdroj: Podvojně a jednoduché účetnictví nestátní neziskové organizace [online]

Dostupné na www: <http://ucetnictvisdh.webnode.cz/news/podvojne-a-jednoduche-ucetnictvi-nestatni-neziskove-organizace/> [cit. 23.1.2014]

[20] Zdroj: Účetnictví příspěvkových organizací. [online]

Dostupné na www: <http://www.mf-servis.eu/vedeni-ucetnictvi/ucetnictvi-prispev-organizaci/> [cit. 26.1.2014]

- [21] Zdroj: Vyhláška č. 410/2009 Sb., [online]
Dostupné na www: http://www.fulsoft.cz/33/410-2009-sb-vyhlaska-kerou-se-provadeji-nektera-ustanoveni-zakona-563-1991-sb-o-ucetnictvi-ve-zneni-pozdejsich-predpisu-pro-nektere-vybrane-ucetni-jednotky-ve-zneni-ucinnem-k-1-1-uniqueidOhwOuzC33qe_hFd_-jrpTsNPgGJtqBkeRPNmUZtgPVoCD-vMUnwPlw/?query=vyhl%E1%B9ka+%E8.410%2F2009+Sb&serp=1 [cit. 26.1.2014]
- [22] Zdroj: Vyhláška č. 383/2009 Sb., [online]
Dostupné na www: http://www.fulsoft.cz/33/383-2009-sb-vyhlaska-o-ucetnich-zaznamech-v-technicke-forme-vybranych-ucetnich-jednotek-a-jejich-predavani-do-centralniho-systemu-ucetnich-informaci-statu-a-o-pozadavcich-na-uniqueidOhwOuzC33qe_hFd_-jrpTsNPgGJtqBkeXSLkG4GloL8CD-vMUnwPlw/?query=vyhl%E1%B9ka+%E8.+383%2F2009+Sb&serp=1# [cit. 26.1.2014]
- [23] Zdroj: UK Fundraising, Fundraisers' salaries rise by 3.5%, says Kage Partnership's survey [online]
Dostupné na www: <http://www.fundraising.co.uk/2014/02/07/fundraisers-salaries-rise-3-5-says-kage-partnerships-survey/> [cit. 9.2.2014]
- [24] Zdroj: Portál pro sociální oblast města Prahy. Financování sociální oblasti. [online]
Dostupné na www: http://socialni.praha.eu/jnp/cz/financovani_socialni_oblasti/index.html [cit. 9.2.2014]
- [25] Zdroj: Knihovna. Tranfery. [online]
Dostupné na www: <http://knihovna.oseminare.cz/index.php/Transfery> [cit. 9.2.2014]
- [26] Zdroj: PETRLÍKOVÁ, Blažena. *Peněžní fondy příspěvkových organizací od 1. 1. 2010 - II. Díl* [online] Dostupné na www: <http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d28560v35711-penezni-fondy-prispevkovych-organizaci-od-1-1-2010-ii-dil/> [cit. 9.2.2014]
- [27] Zdroj: Výroční zpráva za rok 2004 [online]
Dostupné na www: <http://www.domovracek.cz/index.php?text=7> [cit. 16.2.2014]
- [28] Zdroj: Veřejný rejstřík a Sbírka listin [online]
Dostupné na www: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-vypis?subjektId=isor%3a573697&typ=actual&klic=digm2x> [cit. 16.2.2014]
- [29] Zdroj: Výroční zprávy za rok 2004 – 2012 [online]
Dostupné na www: <http://www.domovracek.cz/index.php?text=7> [cit.20.2.2014]
- [30] Zdroj: Veřejný rejstřík a Sbírka listin [online]
Dostupné na www: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-vypis?subjektId=isor%3a100011268&typ=actual&klic=22mdcy> [cit. 20.2.2014]

[31] Zdroj: Domov seniorů Nové Strašecí, Poslání domova, zásady [online]
Dostupné na www: <http://www.domov-senioru.cz/page.php?page=vlastnosti> [cit. 20.2.2014]

[32] Zdroj: Domov seniorů Nové Strašecí, Poslání domova, zásady [online]
Dostupné na www: <http://www.domov-senioru.cz/page.php?page=vlastnosti-dzr> [cit. 20.2.2014]

[33] Zdroj: Výroční zprávy organizace za rok 2010 – 2012 [online]
Dostupné na www: <http://www.domov-senioru.cz/page.php?page=vyrzpr>

[34] Zdroj: Výroční zpráva za rok 2012 [online]
Dostupné na www: <http://www.domov-senioru.cz/page.php?page=vyrzpr>

Právní předpisy:

[35] ÚZ č. 944 *Účetnictví nevýdělečných organizací*. Ostrava: Sagit, 2013. ISBN 978-80-7208-969-7

[36] ÚZ č. 816 *Účetnictví podnikatelů. Audit*. Ostrava: Sagit, 2011. ISBN 978-80-7208-835-5

Seznam příloh:

Příloha A – Vzorová účtová osnova pro nestátní neziskové organizace

Příloha B – Vzorová účtová osnova pro státní neziskové organizace

Příloha A – Vzorová účtová osnova pro nestátní neziskové organizace

Účtová třída 0 – Dlouhodobý majetek

▪ Účtová skupina 01 – Dlouhodobý nehmotný majetek

012 – Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje

013 – Software

014 – Ocenitelná práva

018 – Drobný dlouhodobý nehmotný majetek

019 – Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek

▪ Účtová skupina 02 – Dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný

021 – Stavby

022 – Samostatné movité věci a soubory movitých věcí

025 – Pěstitelské celky trvalých porostů

026 – Základní stádo a tažná zvířata

028 – Drobný dlouhodobý hmotný majetek

029 – Ostatní dlouhodobý hmotný majetek

▪ Účtová skupina 03 – Dlouhodobý hmotný majetek neodepisovaný

031 – Pozemky

032 – Umělecká díla a předměty

▪ Účtová skupina 04 – Nedokončený a pořizovaný dlouhodobý majetek

041 – Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek

042 – Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek

043 – Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek

▪ Účtová skupina 05 – Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek

051 – Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek

052 – Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek

▪ Účtová skupina 06 – Dlouhodobý finanční majetek

061 – Majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem

062 – Majetkové účasti v osobách s podstatným vlivem

063 – Dlužné cenné papíry držené do splatnosti

066 – Půjčky osobám ve skupině

067 – Ostatní dlouhodobé půjčky

069 – Ostatní dlouhodobý finanční majetek

- **Účtová skupina 07 – Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku**

- 072 – Oprávky k nehmotným výsledkům výzkumu a vývoje
- 073 – Oprávky k softwaru
- 074 – Oprávky k ocenitelným právům
- 078 – Oprávky k drobnému dlouhodobému nehmotnému majetku
- 079 – Oprávky k ostatnímu dlouhodobému nehmotnému majetku

- **Účtová skupina 08 – Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku**

- 081 – Oprávky ke stavbám
- 082 – Oprávky k samostatným movitým věcem a souborům movitých věcí
- 085 – Oprávky k pěstitelským celkům trvalých porostů
- 086 – Oprávky k základnímu stádu a tažným zvířatům
- 088 – Oprávky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku
- 089 – Oprávky k ostatnímu dlouhodobému hmotnému majetku

Účtová třída 1 – Zásoby

- **Účtová skupina 11 – Materiál**

- 111 – Pořízení materiálu
- 112 – Materiál na skladě
- 119 – Materiál na cestě

- **Účtová skupina 12 – Zásoby vlastní výroby**

- 121 – Nedokončená výroba
- 122 – Polotovary vlastní výroby
- 123 – Výrobky
- 124 – Zvířata

- **Účtová skupina 13 – Zboží**

- 131 – Pořízení zboží
- 132 – Zboží na skladě
- 139 – Zboží na cestě

Účtová třída 2 – Finanční účty

- **Účtová skupina 21 – Peníze**

- 211 – Pokladna
- 213 – Ceniny

- **Účtová skupina 22 – Účty v bankách**

- 221 – Bankovní účty

- **Účtová skupina 23 – Krátkodobé bankovní úvěry**

231 – Krátkodobé bankovní úvěry

232 – Eskontní úvěry

- **Účtová skupina 24 – Krátkodobý finanční majetek**

241 – Emitované krátkodobé dluhopisy

249 – Ostatní krátkodobé finanční výpomoci

- **Účtová skupina – 25 – Krátkodobý finanční majetek**

251 – Majetkové cenné papíry k obchodování

253 – Dlužné cenné papíry k obchodování

256 – Ostatní cenné papíry

259 – Pořízení krátkodobého finančního majetku

- **Účtová skupina – 26 – Převody mezi finančními účty**

261 – Peníze na cestě

Účtová třída 3 – Zúčtovací vztahy

- **Účtová skupina 31 – Pohledávky**

311 – Odběratelé

312 – Směnky k inkasu

313 – Pohledávky za eskontované cenné papíry

314 – Poskytnuté provozní zálohy

315 – Ostatní pohledávky

- **Účtová skupina 32 – Závazky**

321 – Dodavatelé

322 – Směnky k úhradě

324 – Přijaté zálohy

325 – Ostatní závazky

- **Účtová skupina 33 – Zúčtování se zaměstnanci a institucemi**

331 – Zaměstnanci

333 – Ostatní závazky vůči zaměstnancům

335 – Pohledávky za zaměstnanci

336 – Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění

- **Účtová skupina 34 – Zúčtování daní, dotací a ostatní zúčtování**

341 – Daň z příjmu

342 – Ostatní přímé daně

343 – Daň z přidané hodnoty

345 – Ostatní daně a poplatky

346 – Nároky na dotace a ostatní zúčtování se státním rozpočtem

348 – Nároky na dotace a ostatní zúčtování s rozpočtem orgánů územních samosprávných celků

▪ **Účtová skupina 35 – Pohledávky ke sdružení**

358 – Pohledávky k účastníkům sdružení

▪ **Účtová skupina 36 – Závazky za účastníky sdružení a závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a podílů**

367 – Závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a podílů

368 – Závazky k účastníkům sdružení

▪ **Účtová skupina 37 – Jiné pohledávky a závazky**

373 – Pohledávky a závazky z pevných termínových operací

375 – Pohledávky z emitovaných dluhopisů

378 – Jiné pohledávky

379 – Jiné závazky

▪ **Účtová skupina 38 – Přejícné účty aktiv a pasiv**

381 – Náklady příštích období

383 – Výdaje příštích období

384 – Výnosy příštích období

385 – Příjmy příštích období

386 – Kursové rozdíly aktivní

387 – Kursové rozdíly pasivní

388 – Dohadné účty aktivní

389 – Dohadné účty pasivní

▪ **Účtová skupina 39 – Opravné položky k zúčtovacím vztahům a vnitřní zúčtování**

391 – Opravná položka k pohledávkám

395 – Vnitřní zúčtování

396 – Spojovací účet při sdružení

Účtová třída 4 – volná

Účtová třída 5 – Náklady

▪ **Účtová skupina 50 – Spotřebované nákupy**

501 – Spotřeba materiálu

502 – Spotřeba energie

503 – Spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek

504 – Prodané zboží

▪ **Účtová skupina 51 – Služby**

511 – Opravy a udržování

512 – Cestovné

513 – Náklady na reprezentaci

518 – Ostatní služby

▪ **Účtová skupina 52 – Osobní náklady**

521 – Mzdové náklady

524 – Zákonné sociální pojištění

525 – Ostatní sociální pojištění

527 – Zákonné sociální náklady

528 – Ostatní sociální náklady

▪ **Účtová skupina 53 – Daně a poplatky**

531 – Daň silniční

532 – Daň z nemovitostí

538 – Ostatní daně a poplatky

▪ **Účtová skupina 54 – Ostatní náklady**

541 – Smluvní pokuty a úroky z prodlení

542 – Ostatní pokuty a penále

543 – Odpis pohledávky

544 – Úroky

545 – Kurzové ztráty

546 – Dary

548 – Manka a škody

549 – Jiné ostatní náklady

▪ **Účtová skupina 55 – Odpisy, prodaný majetek, rezervy a opravné položky**

551 – Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku

552 – Zůstatková cena prodaného dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku

553 – Prodané cenné papíry a podíly

554 – Prodaný materiál

556 – Tvorba zákonných rezerv

559 – Tvorba zákonných opravných položek

▪ **Účtová skupina 58 – Poskytnuté příspěvky**

581 – Poskytnuté příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami

582 – Poskytnuté příspěvky

- **Účtová skupina 59 – Daň z příjmů**

591- Daň z příjmů

595 – Dodatečné odvody daně z příjmů

Účtová třída 6 - Výnosy

- **Účtová skupina 60 – Tržby za vlastní výkony a za zboží**

601 – Tržby za vlastní výrobky

602 – Tržby z prodeje služeb

604 – Tržby za prodané zboží

- **Účtová skupina 61 – Změny stavu vnitroorganizačních zásob**

611 – Změna stavu zásob nedokončené výroby

612 – Změna stavu zásob polotovarů

613 – Změna stavu zásob výrobků

614 – Změna stavu zvířat

- **Účtová skupina 62 – Aktivace**

621 – Aktivace materiálu a zboží

622 – Aktivace vnitroorganizačních služeb

623 – Aktivace dlouhodobého nehmotného majetku

624 – Aktivace dlouhodobého hmotného majetku

- **Účtová skupina 64 – Ostatní výnosy**

641 – Smluvní pokuty a úroky z prodlení

642 – Ostatní pokuty a penále

643 – Platby za odepsané pohledávky

644 – Úroky

645 – Kurzové zisky

648 – Zúčtování fondů

649 – Jiné ostatní výnosy

- **Účtová skupina 65 – Tržby z prodeje majetku, rezervy a opravné položky**

652 – Tržby z prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku

653 – Tržby z prodeje cenných papírů a podílů

654 – Tržby z prodeje materiálu

655 – Výnosy z krátkodobého finančního majetku

656 – Zúčtování zákonných rezerv

657 – Výnosy z dlouhodobého finančního majetku

659 – Zúčtování zákonných opravných položek

- **Účtová skupina 68 – Přijaté příspěvky**

681 – Přijaté příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami

682 – Přijaté příspěvky

684 – Přijaté členské příspěvky

- **Účtová skupina 69 – Provozní dotace**

691 – Provozní dotace

Účtová třída 7 a 8 – Vnitroorganizační účetnictví

Na těchto účtových třídách si účtování určuje účetní jednotka sama.

Účtová třída 9 – Vlastní jmění, Fondy, výsledek hospodaření, dlouhodobé úvěry a půjčky, rezervy, závěrkové a podrozvahové účty

- **Účtová skupina 90 – Vlastní jmění**

901 – Vlastní jmění

- **Účtová skupina 91 – Fondy**

911 – Fondy

- **Účtová skupina 92 – Oceňovací rozdíly**

921 – Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků

- **Účtová skupina 93 – výsledek hospodaření**

931 – Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení

932 – Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let

- **Účtová skupina 94 – Rezervy**

941 – Rezervy zákonné

- **Účtová skupina 95 – Dlouhodobé bankovní úvěry a závazky**

951 – Dlouhodobé bankovní úvěry

953 – Emitované dluhopisy

954 – Závazky z pronájmu

955 – Dlouhodobé přijaté zálohy

958 – Dlouhodobé směnky k úhradě

959 – Ostatní dlouhodobé závazky

- **Účtová skupina 96 – Závěrkové účty**

961- Počáteční účet rozvahový

962 – Konečný účet rozvahový

963 – Účet výsledku hospodaření

964 – Saldo výdajů a nákladů

965 – Saldo příjmů a výnosů

- **Účtová skupina 97 – 99 – Podrozvahové účty**

971 – 998 – Podrozvahové účty

999 – Vyrovnávací účet k podrozvahovým účtům

Příloha B – Vzorová účtová osnova pro státní neziskové organizace

Účtová třída 0 – Dlouhodobý majetek

▪ Účtová skupina 01 – Dlouhodobý nehmotný majetek

012 – Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje

013 – Software

014 – Ocenitelná práva

015 – Povolenky na emise a preferenční limity

018 – Drobný dlouhodobý nehmotný majetek

019 – Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek

▪ Účtová skupina 02 – Dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný

021 – stavby

022 – Samostatné movité věci a soubory movitých věcí

025 – Pěstitelské celky trvalých porostů

028 – Drobný dlouhodobý hmotný majetek

029 – Ostatní dlouhodobý hmotný majetek

▪ Účtová skupina 03 – Dlouhodobý hmotný majetek neodepisovaný

031 – Pozemky

032 – Kulturní předměty

▪ Účtová skupina 04 – Nedokončený a pořizovaný dlouhodobý majetek

041 – Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek

042 – Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek

043 – Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek

044 – Uspořádací účet technického zhodnocení dlouhodobého nehmotného majetku

045 – Uspořádací účet technického zhodnocení dlouhodobého hmotného majetku

▪ Účtová skupina 05 – Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek

051 – Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek

052 – Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek

053 – Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek

▪ Účtová skupina 06 – Dlouhodobý finanční majetek

061 – Majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem

062 – Majetkové účasti v osobách s podstatným vlivem

063 – Dluhové cenné papíry držené do splatnosti

067 – Dlouhodobé půjčky

068 – Termínované vklady dlouhodobé

069 – Ostatní dlouhodobý finanční majetek

▪ **Účtová skupina 07 – Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku**

072 – Oprávky k nehmotným výsledkům výzkumu a vývoje

073 – Oprávky k software

074 – Oprávky k ocenitelným právům

078 – Oprávky k drobnému dlouhodobému nehmotnému majetku

079 – Oprávky k ostatnímu dlouhodobému nehmotnému majetku

▪ **Účtová skupina 08 – Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku**

081 – Oprávky ke stavbám

082 – Oprávky k samostatným movitým věcem a souborům movitých věcí

085 – Oprávky k pěstitelským celkům trvalých porostů

088 – Oprávky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku

089 – Oprávky k ostatnímu dlouhodobému hmotnému majetku

Účtová třída 1 – Zásoby a opravné položky

▪ **Účtová skupina 11 – Materiál**

111 – Pořízení materiálu

112 – Materiál na skladě

119 – Materiál na cestě

▪ **Účtová skupina 12 – Zásoby vlastní výroby**

121 – Nedokončená výroba

122 – Polotovary vlastní výroby

123 – Výrobky

▪ **Účtová skupina 13 – Zboží a ostatní zásoby**

131 – Pořízení zboží

132 – Zboží na skladě

138 – Zboží na cestě

139 – Ostatní zásoby

▪ **Účtová skupina 14 – Opravné položky k dlouhodobým pohledávkám**

142 – Opravné položky k poskytnutým návratným finančním výpomocem dlouhodobým

144 – Opravné položky k dlouhodobým pohledávkám z postoupených úvěrů

146 – Opravné položky k dlouhodobým pohledávkám z ručení

149 – Opravné položky k ostatním dlouhodobým pohledávkám

▪ **Účtová skupina 15 – Opravné položky k dlouhodobému nehmotnému majetku**

151 – Opravné položky k nehmotným výsledkům výzkumu a vývoje

152 – Opravné položky k software

153 – Opravné položky k ocenitelným právům

154 – Opravné položky k povolenkám na emise a preferenčním limitům

156 – Opravné položky k ostatnímu dlouhodobému nehmotnému majetku

157 – Opravné položky k nedokončenému dlouhodobému nehmotnému majetku

▪ **Účtová skupina 16 – Opravné položky k dlouhodobému hmotnému majetku**

161 – Opravné položky k pozemkům

162 – Opravné položky ke kulturním předmětům

163 – Opravné položky ke stavbám

164 – Opravné položky k samostatným movitým věcem a souborům movitých věcí

165 – Opravné položky k pěstitelským celkům trvalých porostů

167 – Opravné položky k ostatnímu dlouhodobému hmotnému majetku

168 – Opravné položky k nedokončenému dlouhodobému hmotnému majetku

▪ **Účtová skupina 17 – Opravné položky k dlouhodobému finančnímu majetku**

171 – Opravné položky k majetkovým účastem v osobách s rozhodujícím vlivem

172 – Opravné položky k majetkovým účastem v osobách s podstatným vlivem

173 – Opravné položky k dluhovým cenným papírům držným do splatnosti

175 – Opravné položky k dlouhodobým půjčkám

176 – Opravné položky k ostatnímu dlouhodobému finančnímu majetku

177 – Opravné položky k pořizovanému dlouhodobému finančnímu majetku

▪ **Účtová skupina 18 – Opravné položky k zásobám**

181 – Opravné položky k materiálu

182 – Opravné položky k nedokončené výrobě

183 – Opravné položky k polotovarům vlastní výroby

184 – Opravné položky k výrobkům

185 – Opravné položky ke zboží

186 – Opravné položky k ostatním zásobám

▪ **Účtová skupina 19 – Opravné položky ke krátkodobým pohledávkám**

191 – Opravné položky ke směnkám k inkasu

192 – Opravné položky k jiným pohledávkám z hlavní činnosti

193 – Opravné položky k poskytnutým návratným finančním výpomocem krátkodobým

194 – Opravné položky k odběratelům

195 – Opravné položky ke krátkodobým pohledávkám z postoupených úvěrů

196 – Opravné položky k pohledávkám z titulu daní a obdobných dávek

- 197 – Opravné položky k pohledávkám za účastníky sdružení
- 198 – Opravné položky ke krátkodobým pohledávkám z ručení
- 199 – Opravné položky k ostatním krátkodobým pohledávkám

Účtová třída 2 – Účty rozpočtového hospodaření, krátkodobý finanční majetek a krátkodobé úvěry a půjčky

▪ Účtová skupina 22 – Bankovní účty organizačních složek státu a běžné účty státních fondů

- 222 – Příjmový účet organizačních složek státu
- 223 – Zvláštní výdajový účet
- 224 – Běžné účty státních fondů
- 225 – Běžné účty fondů organizačních složek státu
- 227 – Účet hospodaření státního rozpočtu

▪ Účtová skupina 23 – Bankovní účty územních samosprávných celků

- 231 – Základní běžný účet územních samosprávných celků
- 236 – Běžné účty fondů územních samosprávných celků

▪ Účtová skupina 24 – Ostatní bankovní účty

- 241 – Běžný účet
- 243 – Běžný účet FKSP
- 244 – Termínované vklady krátkodobé
- 245 – Jiné běžné účty
- 247 – Účty spravovaných prostředků
- 248 – Souhrnné účty
- 249 – Účty pro sdílení daní a pro dělenou správu

▪ Účtová skupina 25 – Krátkodobý finanční majetek

- 251 – Majetkové cenné papíry k obchodování
- 253 – Dluhové cenné papíry k obchodování
- 256 – Jiné cenné papíry

▪ Účtová skupina 26 – Peníze

- 261 – Pokladna
- 262 – Peníze na cestě
- 263 – Ceniny

▪ Účtová skupina 28 – Krátkodobé úvěry a půjčky

- 281 – Krátkodobé úvěry
- 282 – Eskontované krátkodobé dluhopisy (směnky)
- 283 – Krátkodobé závazky z vydaných dluhopisů
- 289 – Jiné krátkodobé půjčky

Účtová třída 3 – Zúčtovací vztahy

▪ Účtová skupina 31 – Krátkodobé pohledávky

- 311 – Odběratelé
- 312 – Směnky k inkasu
- 313 – Pohledávky za eskontované cenné papíry
- 314 – Krátkodobé poskytnuté zálohy
- 315 – Jiné pohledávky z hlavní činnosti
- 316 – Poskytnuté návratné finanční výpomoci krátkodobé
- 317 – Krátkodobé pohledávky z poskytnutých úvěrů
- 318 – Pohledávky z titulu daní a obdobných dávek
- 319 – Pohledávky ze sdílených daní

▪ Účtová skupina 32 – Krátkodobé závazky

- 321 – Dodavatelé
- 322 – Směnky k úhradě
- 323 – Závazky z dávek sociálního zabezpečení
- 324 – Krátkodobé přijaté zálohy
- 325 – Závazky z dělené správy a kaucí
- 326 – Přijaté návratné finanční výpomoci krátkodobé
- 327 – Přijaté zálohy daní
- 328 – Závazky z výběru daní
- 329 – Závazky ze sdílených daní

▪ Účtová skupina 33 – Zúčtování se zaměstnanci a institucemi

- 331 – Zaměstnanci
- 333 – Jiné závazky vůči zaměstnancům
- 335 – Pohledávky za zaměstnanci
- 336 – Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění

▪ Účtová skupina 34 – Zúčtování daní, dotací a ostatní zúčtování

- 341 – Daň z příjmů
- 342 – Jiné přímé daně
- 343 – Daň z přidané hodnoty
- 344 – jiné daně a poplatky
- 345 – Závazky k osobám mimo vybrané vládní instituce
- 346 – Pohledávky za vybranými ústředními vládními institucemi
- 347 – Závazky k vybraným ústředním vládním institucím

348 – Pohledávky za vybranými místními vládními institucemi

349 – Závazky k vybraným místním vládním institucím

▪ **Účtová skupina 35 – Pohledávky a závazky k účastníkům sdružení**

351 – Pohledávky za účastníky sdružení

352 – Závazky k účastníkům sdružení

▪ **Účtová skupina 36 – Pohledávky a závazky z ručení a finančních operací**

361 – Krátkodobé pohledávky z ručení

362 – Krátkodobé závazky z ručení

363 – Pevné termínové operace a opce

364 – Závazky z neukončených finančních operací

365 – Pohledávky z finančního zajištění

366 – Závazky z finančního zajištění

367 – Pohledávky z vydaných dluhopisů

368 – Závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a podílů

▪ **Účtová skupina 37 – Jiné krátkodobé pohledávky a závazky**

371 – Krátkodobé pohledávky z nástrojů spolufinancovaných ze zahraničí

372 – Krátkodobé závazky z nástrojů spolufinancovaných ze zahraničí

373 – Krátkodobé poskytnuté zálohy na transfery

374 – Krátkodobé přijaté zálohy na transfery

377 – Ostatní krátkodobé pohledávky

378 – Ostatní krátkodobé závazky

▪ **Účtová skupina 38 – Přejícné účty aktiv a pasiv**

381 – Náklady příštích období

383 – Výdaje příštích období

384 – Výnosy příštích období

385 – Příjmy příštích období

388 – Dohadné účty aktivní

389 – Dohadné účty pasivní

▪ **Účtová skupina 39 – Vnitřní zúčtování a vyrovnávací účty**

395 – Vnitřní zúčtování

396 – Spojovací účet při sdružení

Účtová třída 4 – Jmění, fondy, výsledek hospodaření, rezervy, dlouhodobé závazky a pohledávky, závěrečné účty a zvláštní zúčtování

▪ **Účtová skupina 40 – Jmění účetní jednotky a upravující položky**

401 – Jmění účetní jednotky

402 – Fond privatizace

403 – Transfery na pořízení dlouhodobého majetku

404 – Agregované příjmy a výdaje minulých let

405 – Kurzové rozdíly

406 – Oceňovací rozdíly při prvotním použití metody

407 – Jiné oceňovací rozdíly

408 – Opravy minulých období

▪ **Účtová skupina 41 – Fondy účetní jednotky**

411 – Fond odměn

412 – Fond kulturních a sociálních potřeb

413 – Rezervní fond tvořený ze zlepšeného výsledku hospodaření

414 – Rezervní fond z ostatních titulů

416 – Fond reprodukce majetku, investiční fond

419 – Ostatní fondy

▪ **Účtová skupina 43 – Výsledky hospodaření**

431 – Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení

432 – Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let

▪ **Účtová skupina 44 – Rezervy**

441 – Rezervy

▪ **Účtová skupina 45 – Dlouhodobé závazky**

451 – Dlouhodobé úvěry

452 – Přijaté návratné finanční výpomoci dlouhodobé

453 – Dlouhodobé závazky z vydaných dluhopisů

455 – Dlouhodobé přijaté zálohy

456 – Dlouhodobé závazky z ručení

457 – Dlouhodobé směnky k úhradě

458 – Dlouhodobé závazky z nástrojů spolufinancování ze zahraničí

459 – Ostatní dlouhodobé závazky

▪ **Účtová skupina 46 – Dlouhodobé pohledávky**

462 – Poskytnuté návratné finanční výpomoci dlouhodobé

464 – Dlouhodobé pohledávky z postoupených úvěrů

465 – Dlouhodobé poskytnuté zálohy

466 – Dlouhodobé pohledávky z ručení

468 – Dlouhodobé pohledávky z nástrojů spolufinancovaných ze zahraničí

469 – Ostatní dlouhodobé pohledávky

▪ **Účtová skupina 47 – Dlouhodobé zálohy na transfery**

471 – Dlouhodobé poskytnuté zálohy na transfery

472 – Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery

▪ **Účtová skupina 49 – Závěrkové účty a zvláštní zúčtování**

491 – Počáteční účet rozvahový

492 – Konečný účet rozvahový

493 – Výsledek hospodaření běžného účetního období

499 – Zúčtování na základě zvláštních předpisů

Účtová třída 5 – Náklady

▪ **Účtová skupina 50 – Spotřebované nákupy**

501 – Spotřeba materiálu

502 – Spotřeba energie

503 – Spotřeba jiných neskladovatelných dodávek

504 – Prodané zboží

506 – Aktivace dlouhodobého majetku

507 – Aktivace oběžného majetku

508 – Změna stavu zásob vlastní výroby

▪ **Účtová skupina 51 – Služby**

511 – Opravy a udržování

512 – Cestovné

513 – Náklady na reprezentaci

516 – Aktivace vnitroorganizačních služeb

518 – Ostatní služby

▪ **Účtová skupina 52 – Osobní náklady**

521 – Mzdové náklady

524 – Zákonné sociální pojištění

525 – Jiné sociální pojištění

527 – Zákonné sociální náklady

528 – Jiné sociální náklady

▪ **Účtová skupina 53 – Daně a poplatky**

531 – Daň silniční

532 – Daň z nemovitostí

538 – Jiné daně a poplatky

539 – Vratky daní z nadměrných odpočtů

▪ **Účtová skupina 54 – Ostatní náklady**

541 – Smluvní pokuty a úroky z prodlení

542 – Jiné pokuty a penále

543 – Dary

544 – Prodaný materiál

547 – Manka a škody

548 – Tvorba fondů

549 – Ostatní náklady z činnosti

▪ **Účtová skupina 55 – Odpisy, rezervy a opravné položky**

551 – Odpisy dlouhodobého majetku

552 – Prodaný dlouhodobý nehmotný majetek

553 – Prodaný dlouhodobý hmotný majetek

554 – Prodané pozemky

555 – Tvorba a zúčtování rezerv

556 – Tvorba a zúčtování opravných položek

557 – Náklady z vyřazených pohledávek

558 – Náklady z drobného dlouhodobého majetku

▪ **Účtová skupina 56 – Finanční náklady**

561 – Prodané cenné papíry a podíly

562 – Úroky

563 – Kurzové ztráty

564 – Náklady z přecenění reálnou hodnotou

569 – Ostatní finanční náklady

▪ **Účtová skupina 57 – Náklady na transfery**

571 – Náklady vybraných ústředních vládních institucí na transfery

572 – Náklady vybraných místních vládních institucí na transfery

▪ **Účtová skupina 58 – Náklady ze sdílených daní a poplatků**

581 – Náklady ze sdílené daně z příjmů fyzických osob

582 – Náklady ze sdílené daně z příjmů právnických osob

584 – Náklady ze sdílené daně z přidané hodnoty

585 – Náklady ze sdílených spotřebních daní

586 – Náklady z ostatních sdílených daní a poplatků

- **Účtová skupina 59 – Daň z příjmů**

591 – Daň z příjmů

595 – Dodatečné odvody daně z příjmů

Účtová třída 6 – Výnosy

- **Účtová skupina 60 – Výnosy z vlastních výkonů a zboží**

601 – Výnosy z prodeje vlastních výrobků

602 – Výnosy z prodeje služeb

603 – Výnosy z pronájmu

604 – Výnosy z prodaného zboží

605 – Výnosy ze správních poplatků

606 – Výnosy z místních poplatků

607 – Výnosy ze soudních poplatků

609 – Jiné výnosy z vlastních výkonů

- **Účtová skupina 63 – Výnosy z daní a poplatků**

631 – Výnosy z daně z příjmu fyzických osob

632 – Výnosy z daně z příjmu právnických osob

633 – Výnosy ze sociálního pojištění

634 – Výnosy z daně z přidané hodnoty

635 – Výnosy ze spotřebních daní

636 – Výnosy z majetkových daní

637 – Výnosy z energických daní

638 – Výnosy z daně silniční

639 – Výnosy z ostatních daní a poplatků

- **Účtová skupina 64 – Ostatní výnosy**

641 – Smluvní pokuty a úroky z prodlení

642 – Jiné pokuty a penále

643 – Výnosy z vyřazených pohledávek

644 – Výnosy z prodeje materiálu

645 – Výnosy z prodeje dlouhodobého nehmotného majetku

646 – Výnosy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku kromě pozemků

647 – Výnosy z prodeje pozemků

648 – Čerpání fondů

649 – Ostatní výnosy z činnosti

- **Účtová skupina 66 – Finanční výnosy**

661 – Výnosy z prodeje cenných papírů a podílů

662 – Úroky

663 – Kurzové zisky

664 – Výnosy z přecenění reálnou hodnotou

665 – Výnosy z dlouhodobého finančního majetku

669 – Ostatní finanční výnosy

- **Účtová skupina 67 – Výnosy z transferů**

671 – Výnosy vybraných ústředních vládních institucí z transferů

672 – Výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů

- **Účtová skupina 68 – Výnosy ze sdílených daní a poplatků**

681 – Výnosy ze sdílené daně z příjmů fyzických osob

682 – Výnosy ze sdílené daně z příjmů právnických osob

684 – Výnosy ze sdílené daně z přidané hodnoty

685 – Výnosy ze sdílených spotřebních daní

686 – Výnosy ze sdílených majetkových daní

688 – Výnosy z ostatních sdílených daní a poplatků

Účtová třída 7 a 8 – Vnitroorganizační účetnictví

Na těchto účtových třídách si obsah určuje účetní jednotka sama.

Účtová třída 9 – Podrozvahové účty

- **Účtová skupina 90 – Majetek účetní jednotky**

901 – Jiný drobný dlouhodobý nehmotný majetek

902 – Jiný drobný dlouhodobý hmotný majetek

903 – Ostatní majetek

- **Účtová skupina 91 – Vyřazené pohledávky a závazky**

911 – Vyřazené pohledávky

912 – Vyřazené závazky

- **Účtová skupina 92 – Podmíněné pohledávky z důvodu užívání majetku jinou osobou**

921 – Krátkodobé podmíněné pohledávky z důvodu úplatného užívání majetku jinou osobou

922 – Dlouhodobé podmíněné pohledávky z důvodu úplatného užívání majetku jinou osobou

923 – Krátkodobé podmíněné pohledávky z důvodu užívání majetku jinou osobou na základě smlouvy o výpůjčce

924 - Dlouhodobé podmíněné pohledávky z důvodu užívání majetku jinou osobou na základě smlouvy o výpůjčce

925 - Krátkodobé podmíněné pohledávky z důvodu užívání majetku jinou osobou z jiných důvodů

926 - Dlouhodobé podmíněné pohledávky z důvodu užívání majetku jinou osobou z jiných důvodů

▪ **Účtová skupina 93, 94 a 95 – Další podmíněné pohledávky a ostatní podmíněná aktiva**

- 931 – Krátkodobé podmíněné pohledávky ze smluv o prodeji dlouhodobého majetku
- 932 - Dlouhodobé podmíněné pohledávky ze smluv o prodeji dlouhodobého majetku
- 933 – Krátkodobé podmíněné pohledávky z jiných smluv
- 934 - Dlouhodobé podmíněné pohledávky z jiných smluv
- 939 – Krátkodobé podmíněné pohledávky z nástrojů spolufinancovaných ze zahraničí
- 941 - Dlouhodobé podmíněné pohledávky z nástrojů spolufinancovaných ze zahraničí
- 942 – Krátkodobé podmíněné pohledávky ze vztahu k jiným zdrojům
- 943 - Dlouhodobé podmíněné pohledávky ze vztahu k jiným zdrojům
- 944 – Krátkodobé podmíněné úhrady pohledávek z přijatých zajištění
- 945 - Dlouhodobé podmíněné úhrady pohledávek z přijatých zajištění
- 947 – Krátkodobé podmíněné pohledávky ze soudních sporů, správních řízení a jiných řízení
- 948 - Dlouhodobé podmíněné pohledávky ze soudních sporů, správních řízení a jiných řízení
- 949 – Ostatní krátkodobá podmíněná aktiva
- 951 – Ostatní dlouhodobá podmíněná aktiva

▪ **Účtová skupina 96 – Podmíněná závazky z důvodu užívání cizího majetku**

- 961 – Krátkodobé podmíněné závazky z leasingových smluv
- 962 - Dlouhodobé podmíněné závazky z leasingových smluv
- 963 – Krátkodobé podmíněné závazky z důvodu úplatného užívání cizího majetku na základě jiného důvodu
- 964 - Dlouhodobé podmíněné závazky z důvodu úplatného užívání cizího majetku na základě jiného důvodu
- 965 – Krátkodobé podmíněné závazky z důvodu užívání cizího majetku na základě smlouvy o výpůjčce
- 966 - Dlouhodobé podmíněné závazky z důvodu užívání cizího majetku na základě smlouvy o výpůjčce
- 967 – Krátkodobé podmíněné závazky z důvodu užívání cizího majetku nebo jeho převzetí z jiných důvodů
- 968 - Dlouhodobé podmíněné závazky z důvodu užívání cizího majetku nebo jeho převzetí z jiných důvodů

▪ **Účtová skupina 97 a 98 – Další podmíněné závazky a ostatní podmíněná pasiva**

- 971 – Krátkodobé podmíněné závazky ze smluv o pořízení dlouhodobého majetku
- 972 - Dlouhodobé podmíněné závazky ze smluv o pořízení dlouhodobého majetku
- 973 – Krátkodobé podmíněné závazky z jiných smluv
- 974 - Dlouhodobé podmíněné závazky z jiných smluv
- 975 – Krátkodobé podmíněné závazky z nástrojů spolufinancovaných ze zahraničí
- 976 - Dlouhodobé podmíněné závazky z nástrojů spolufinancovaných ze zahraničí
- 978 – Krátkodobé podmíněné závazky vyplývající z právních předpisů a další činnosti moci zákonodárné, výkonné nebo soudní

979 - Dlouhodobé podmíněné závazky vyplývající z právních předpisů a další činnosti moci zákonodárné, výkonné nebo soudní

981 – Krátkodobé podmíněné závazky z poskytnutých zajištění

982 - Dlouhodobé podmíněné závazky z poskytnutých zajištění

983 – Krátkodobé podmíněné závazky ze soudních sporů, správních řízení a jiných řízení

984 – Dlouhodobé podmíněné závazky ze soudních sporů, správních řízení a jiných řízení

985 – Ostatní krátkodobá podmíněná pasiva

986 – Ostatní dlouhodobá podmíněná pasiva

▪ **Účtová skupina 99 – Vyrovnávací účty**

999 – Vyrovnávací účet k podrozvahovým účtům

Abstrakt

MATESOVÁ, K. *Specifika účetnictví a financování vybrané neziskové organizace. Srovnání obecně prospěšné společnosti a příspěvkové organizace*. Bakalářská práce. Plzeň: Fakulta ekonomická ZČU v Plzni, 70 s., 2014

Klíčová slova: neziskový sektor, neziskové organizace, srovnání, specifika účetnictví, financování.

Práce se soustředí na problematiku neziskových organizací z hlediska nejvýznamnějších specifíků v oblasti účetnictví a financování. Stručně shrnuje podstatu a historii neziskového sektoru. Z právního hlediska vymezuje formální stránku neziskových organizací, konkrétně obecně prospěšnou společnost a příspěvkovou organizaci. Dále jsou v teoretické rovině představeny hlavní specifika účtování těchto dvou typů organizací a prezentovány vybrané účetní operace. Podstatou práce je teoretické a praktické srovnání možností financování těchto organizací s přihlédnutím na zakladatele neziskové organizace. Komparace je provedena u obou organizací ve více letech, aby byl patrný vývoj a efektivnost organizací. V závěru práce jsou využívané možnosti financování vyhodnoceny a zároveň je nastíněna možnost přínosnějšího řešení situace. Práce také zmiňuje aktuálnost daného tématu.

Abstract

MATESOVÁ, K. *Particularities of accounting and financing of a selected non-profit organisation. Comparison of a quasi-public corporation and an allowance organisation.* Bachelor's Work. Faculty of Economics at the University of West Bohemia, Pilsen, 70 p., 2014

Key words: non-profit sector, non-profit organisations, comparison, particularities of accounting, financing.

The Bachelor's Work focuses on the issue of non-profit organisations in terms of major particularities of their accounting and financing. It gives a brief insight into the merits and history of the non-profit sector. From the legal point of view, it specifies the formal aspects of non-profit organisations, particularly quasi-public corporations and allowance organisations. Next, the theoretical part presents the major particularities of accounting at these types of organisations and selected accounting entries. The core of this Work is a theoretical and practical comparison of financing options for these organisations with regard to the non-profit organisation founder. The comparison was conducted at both organisations in more years to prove clearly the organisation's development and efficiency. The used ways of financing were evaluated and a more productive solution of the situation was outlined in the conclusion of the Work. This Work also mentions the topicality of this issue.